

Věstník

Ročník **2018**

MINISTERSTVA ZDRAVOTNICTVÍ

ČESKÉ REPUBLIKY

Částka 7

Vydáno: 27. ČERVENCE 2018

Cena: 179 Kč

OBSAH:

1. Kvalifikační kurz pro lékaře se specializovanou způsobilostí v oboru dětské lékařství, na základě jehož úspěšného dokončení se považují pro účely poskytování ambulantní péče za lékaře se specializací v oboru praktické lékařství pro děti a dorost. 2
2. Specifické léčebné programy (SLP) odsouhlasené Ministerstvem zdravotnictví v období duben – červen 2018 10
3. Metodika sledování nežádoucích událostí u poskytovatelů zdravotních služeb lůžkové péče 17
4. Oznámení o změně ve vedení Národní referenční laboratoře pro salmonely ve Státním zdravotním ústavu 32
5. Akreditovaný kvalifikační kurz - Odborné laboratorní metody v ochraně a podpoře veřejného zdraví. 33
6. Akreditovaný kvalifikační kurz - Laboratorní metody v ochraně a podpoře veřejného zdraví 44

INFORMACE TÝKAJÍCÍ SE KVALIFIKAČNÍHO KURZU PRO LÉKAŘE SE SPECIALIZOVANOU ZPŮSOBILOSTÍ V OBORU DĚTSKÉ LÉKAŘSTVÍ

V souvislosti s přechodným ustanovením Čl. II zákona č. 67/2017 Sb. odst. 6 (kterým se mění zákon č. 95/2004 Sb.), o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů, je nutné vydat obsah kvalifikačního kurzu pro lékaře se specializovanou způsobilostí v oboru dětské lékařství, na základě jehož úspěšného dokončení se považují pro účely poskytování ambulantní péče za lékaře se specializací v oboru praktické lékařství pro děti a dorost.

Níže uvedený kvalifikační kurz je určen pro lékaře, kteří získali nebo získají specializovanou způsobilost v oboru Dětské lékařství a hodlají nadále vykonávat své povolání v rámci primární pediatrické péče (specializaci v oboru Praktický lékař pro děti a dorost).

Návrh obsahu vychází z náplně oboru Praktický lékař pro děti a dorost a skládá se z praktické části a teoretické části, navazuje na předchozí praxi uchazečů. Umožňuje lékařům, kteří získali specializovanou způsobilost v oboru Dětské lékařství nebo byli zařazeni podle zákona č. 95/2004 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti novely tohoto zákona (zákon č. 67/2017 Sb.), do vzdělávání oboru Dětské lékařství a toto vzdělávání úspěšně dokončí, se považují pro účely poskytování ambulantní péče za lékaře se specializací v oboru praktické lékařství pro děti a dorost, pokud úspěšně dokončí tento kvalifikační kurz.

Subjektem provádějící vzdělávání v kvalifikačním kurzu bude Institut postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví.

Kvalifikační kurz pro lékaře se specializovanou způsobilostí v oboru dětské lékařství, na základě jehož úspěšného dokončení se považují pro účely poskytování ambulantní péče za lékaře se specializací v oboru praktické lékařství pro děti a dorost

Obsah kurzu:

1. Praktická část
2. Teoretická část
3. Obsah jednotlivých bloků teoretické části

1. Praktická část

Doba trvání praktické části jsou **tři měsíce** a probíhá v akreditovaném zařízení praktického lékaře pro děti a dorost (dále jen „PLDD“) pod vedením školitele jako celodenní průprava v rozsahu odpovídajícím stanovené týdenní pracovní době. Pracovní úvazek může být nižší, ale nejméně 0,5. Doba trvání praktické části se úměrně prodlouží. Zařízení musí být akreditováno pro obor Praktické lékařství pro děti a dorost (akreditované smluvní zařízení odbornosti 002 - Praktický lékař pro děti a dorost).

Školenec se při práci v ordinaci primární péče v oboru PLDD seznámí s jejím provozem, získá praktické zkušenosti s organizací preventivní, posudkové, dispenzární i léčebné péče.

Technické a věcné vybavení praktické části: dle vyhlášky č. 92/2012 Sb., o požadavcích na minimální technické a věcné vybavení zdravotnických zařízení a kontaktních pracovišť domácí péče.

Požadavky na personální zabezpečení praktické části:

- Školitel má specializovanou způsobilost v oboru PLDD a min. 5 let praxe po získání specializované způsobilosti v oboru PLDD s min. úvazkem 1,0.
- Poměr školitel/školenec – 1:2.

Do kurzu je možné započítat až dva měsíce z praxe v ordinaci praktického lékaře pro děti a dorost absolvované po získání specializované způsobilosti z oboru dětského lékařství (dále jen „DL“) od roku 1998. Nelze započítat praxi, která je náplní specializačního vzdělávání v oboru DL, ani praxi, která byla absolvovaná před složením atestační zkoušky v oboru DL. Jako praxe v ordinaci PLDD je možné započítat lékařské pohotovostní služby (dále jen „LPS“), případně ústavní pohotovostní služby (dále jen „ÚPS“), pokud v daném zařízení prokazatelně zajišťuje funkci LPS. Praxi ze služeb LPS (resp. ÚPS) je možné započítat max. jako jeden měsíc praxe v ordinaci PLDD, což vyžaduje odsloužených min. 350 hodin na LPS (resp. ÚPS).

Minimálně jeden měsíc praxe v akreditované ordinaci PLDD je povinný pro všechny uchazeče.

Místo výkonu praxe v ordinaci PLDD bude ze strany Institutu postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví (dále jen „IPVZ“) vždy určeno po dohodě se školencem s ohledem na regionální dostupnost dle místa výkonu povolání a bydliště.

2. Teoretická část

Teoretická příprava bude probíhat v rozsahu 5 dnů v IPVZ a je rozdělena na jednotlivé bloky.

Bloky teoretické přípravy

Téma	Délka
Management soukromé praxe	1 den
Očkování v praxi PLDD + epidemiologie	1 den
Racionální antibiotická léčba v ordinaci PLDD	1 den
Dorostové lékařství se zaměřením na rizikové chování v dospívání	1 den
Posudková problematika v praxi PLDD	1 den
Kurz rychlá diagnostika v ordinaci PLDD (POCT metody)	e-learning

Technické vybavení

Všechny bloky teoretické přípravy kvalifikačního kurzu vyžadují učebnu pro teoretickou výuku s příslušným vybavením.

Garant výuky

Garantem výuky pro všechny bloky kvalifikačního kurzu je lékař se specializovanou způsobilostí v oboru PLDD a min. 3 roky praxe po získání specializované způsobilosti v oboru PLDD.

Lze započítat i teoretické kurzy absolvované v rámci specializační přípravy oboru PLDD, pokud odpovídají obsahu kvalifikačního kurzu.

3. Obsah jednotlivých bloků teoretické části

3.1 Management soukromé praxe

Předmět	Počet hodin
Charakteristika primární péče.	4
Postavení PLDD, vztah lékař – pacient, lékař – personál.	
Podmínky k provozování praxe PLDD, legislativa.	
Financování ordinace PLDD. Úhrada zdravotní péče poskytované PLDD z veřejného zdravotního pojištění.	
Personální a technické vybavení ordinace PLDD.	
Diagnostická a léčebná péče v ordinaci PLDD.	
Administrativní činnost v ordinaci PLDD.	
Elektronické zdravotnictví, elektronické recepty, elektronický zdravotní záznam, využití internetu v praxi PLDD.	2
Zdravotnická dokumentace, ochrana osobních údajů. Vedení zdravotnické dokumentace v papírové i elektronické podobě.	
Legislativa a převody lékařských praxí.	2
Fyzické a právnické osoby jako poskytovatelé zdravotních služeb – rozdíly v provozování.	
Koupě a prodej praxe. Bezúplatný převod praxe. Pozůstalostní řízení.	
Ohodnocení bonity praxe.	
Daňové dopady u prodávajícího a kupujícího.	
Daňové minimum pro PLDD.	
Celkem	8

Personální zabezpečení

Lékaři se specializovanou způsobilostí v oboru PLDD, případně jiní odborníci se specializací ve vyučované problematice.

3.2 Očkování v praxi PLDD

Předmět	Počet hodin
Očkování:	4
Mechanismus účinku očkovacích látek, základy používání očkovacích látek, nežádoucí účinky po očkování, legislativa, očkovací kalendář.	
Nové očkovací látky, novinky v očkování v aktuálním roce, situace v České republice a v okolních státech, očkování dětí při cestách do zahraničí.	
Individuální očkovací schémata	
Epidemiologie:	4
Vracející se a nové infekce.	
Epidemiologie nejčastějších nálezů.	
Mezinárodní zdravotnické předpisy.	
Strategie očkovacích programů.	8
Celkem	

Blok je odborně garantován Českou vakcinologickou společností České lékařské společnosti J.E.Purkyně .

Personální zabezpečení

Lékaři se specializovanou způsobilostí v oboru PLDD, se specializovanou způsobilostí v oboru hygiena a epidemiologie, zvláštní odbornou způsobilostí v oboru epidemiologie, případně jiní odborníci se specializací ve vyučované problematice.

3.3 Racionální antibiotická léčba v ordinaci praktického lékaře pro děti a dorost

Předmět	Počet hodin
Strategie antibiotické léčby, zásady správné antibiotické praxe.	2
Aktuální problémy antibiotické rezistence v komunitě.	1
Mikrobiologické podklady pro léčbu močových infekcí, aktuální přístupy k antibiotické léčbě močových infekcí v primární péči.	1
Mikrobiologické podklady pro léčbu respiračních infekcí, aktuální přístupy k antibiotické léčbě respiračních infekcí v primární péči.	1
Diagnostika a léčba komunitní pneumonie v praxi.	1
Používání antibiotik v ambulantní péči v České republice a v Evropě.	1
Možnosti hodnocení kvality preskripce antibiotik.	1
Celkem	8

Personální zabezpečení

Lékaři se specializovanou způsobilostí v oboru PLDD, se specializovanou způsobilostí v oboru lékařská mikrobiologie, nefrologie, případně jiní odborníci se specializací ve vyučované problematice.

3.4 Dorostové lékařství se zaměřením na rizikové chování v dospívání

Předmět	Počet hodin
Specifické zvláštnosti období dospívání, syndrom rizikového chování jako hlavní faktor morbidity a mortality dospívajících.	2
Nástroje preventivního poradenství v oblasti návykových látek, práce s Manuálem drogové prevence PLDD. Dotazník CRAFFT a jeho využití v pediatrické praxi.	2
Sociální maladaptace v adolescenci, úrazy v dorostovém věku a jejich prevence, spolupráce PLDD se školou při případech šikany na škole, preventivní poradenství v oblasti sociálních maladaptací, úrazů. Sebevražedné chování dospívajícího a jeho konsekvence, poruchy příjmu potravy.	2
Poruchy reprodukčního zdraví dospívajících, preventivní poradenství v této oblasti, antikoncepční metody v adolescenci, jejich výhody a rizika. Režimová opatření při hormonální antikoncepci. Sexuálně přenosné choroby, screening a prevence, gravidita u dospívající dívky.	2
Celkem	8

Personální zabezpečení

Lékaři se zvláštní odbornou způsobilostí v oboru dorostové lékařství a praxí nejméně 3 roky v oboru, případně jiní odborníci se specializací ve vyučované problematice.

3.5 Posudková problematika v praxi PLDD

Předmět	Počet hodin
Posudková péče v ordinaci PLDD.	2
Posudková problematika u dospívajících.	1
Náležitosti zdravotnické dokumentace při posudkové činnosti a její právní aspekty.	2
Dítě v sociálním zabezpečení a lékařská posudková činnost.	2
Mladiství – posuzování zdravotní způsobilosti ke vzdělání v souladu s platnou legislativou.	1
Celkem	8

Personální zabezpečení

Lékaři se specializovanou způsobilostí v oboru PLDD, zvláštní odbornou způsobilostí v oboru dorostové lékařství, případně posudkové lékařství nebo se specializovanou způsobilostí v oboru pracovní lékařství a praxí nejméně 3 roky v oboru, lektori se znalostí zdravotnického práva a veřejného zdravotnictví, zejména osoby s právnickým vzděláním a profesní zkušeností v oblasti zdravotnického práva v délce alespoň 5 let, případně jiní odborníci se specializací ve vyučované problematice.

3.6 Rychlá diagnostika v ordinaci PLDD (POCT metody)

Předmět	Počet hodin
Indikace a hodnocení stanovení CRP v klinické praxi.	1
Indikace a hodnocení Strep - testu v klinické praxi. Diferenciální diagnostika tonsilitid v ordinaci PLDD.	1
Další možnosti využití přístrojů rychlé diagnostiky v ordinaci PLDD.	1
Zkušenosti a kazuistiky z ambulance PLDD.	1
Teoretické základy povinného externího hodnocení kvality vyšetření, technický a administrativní postup.	2
Zásady správné práce s přístrojovou technikou.	1
Celkem	e-learning

SPECIFICKÉ LÉČEBNÉ PROGRAMY (SLP)
ODSOUHLASENÉ MINISTERSTVEM ZDRAVOTNICTVÍ
V OBDOBÍ DUBEN – ČERVEN 2018

Zn: FAR – 2. 7. 2018

Ref: RNDr. Dan Nekvasil, tel: 224 972 362

Ministerstvo zdravotnictví, ve smyslu ustanovení § 2 odst. 3 vyhlášky č. 228/2008 Sb., o registraci léčivých přípravků, ve znění pozdějších předpisů, zveřejňuje odsouhlasené specifické léčebné programy humánních léčivých přípravků.

DUBEN 2018

Název léčivého přípravku (LP)	SUNVEPRA cps. 100mg (asunaprevir) 28x100mg
Počet balení LP	1800
Výrobce LP	Catalent Pharma Solutions 2725 Scherer Drive North, St. Petersburg, Florida, 33716, USA; DHL Supply Chain 6400 William Keck Bypass, Mt. Vernon, Indiana, 47620, USA; Bristol-Myers Squibb K.K., Aichi Plant, 1 Futagoyama, Sakazaki, Kohdacho, Nukata-gun, Aichi,444-0104, Japonsko. Propuštění do EU: Swords Laboratories T/A Lawrence Laboratories, 12 Distribution Centre, Shannon Industrial Estate, Shannon, C. Clare, Irsko
Distributor LP	Bristol-Myers Squibb spol. s r.o., Praha 4
Předkladatel SLP	Bristol-Myers Squibb spol. s r.o., Budějovická 778/3, 140 00 Praha 4
Cíl SLP	Možnosti léčebného použití asunapreviru v kombinaci s daklatasvirem u pacientů s chronickou virovou hepatitidou typu C genotyp 1b HCV (po vyloučení přítomnosti RAV - resistance associated variants) po předchozím selhání léčby pegylovaným interferonem alfa v kombinaci s ribavirinem, intoleranci nebo kontraindikaci k léčbě pegylovaným interferonem alfa v kombinaci s ribavirinem – <u>léčebný program je určen pouze k doléčení rozlýcháných pacientů starších 18 let, kteří byli léčeni v rámci specifického léčebného programu č. j. MZDR 10444/2017-5/FAR ze dne 13. 3. 2017 s platností do 31. 3. 2018.</u> <u>Pracoviště:</u> 1. Klinika hepatogastroenterologie IKEM, Vídeňská 1958/9, 140 21 Praha 4 2. Interní klinika 1. LF UK a ÚVN, Vojenská fakultní nemocnice, U Vojenské nemocnice 1200, 169 02 Praha 6 3. I. interní klinika FN Plzeň, Alej Svobody 80, 304 60 Plzeň-Lochotín 4. Klinika infekčních chorob FN Brno, FN Brno – Nemocnice Bohunice, Jihlavská 20, 625 00 Brno 5. Klinika infekčního lékařství FNO a LF OU, FN Ostrava, 17. listopadu 1790, 708 52 Ostrava-Poruba 6. Infekční oddělení, Krajská zdravotní a. s. - Masarykova nemocnice v Ústí nad Labem, o. z., Sociální péče 3316/12A, 401 13 Ústí nad Labem 7. Hepato-Gastroenterologie HK, s.r.o., třída Edvarda Beneše 1549/34, Nový Hradec Králové, 500 12 Hradec Králové 8. Klinika infekčních nemocí FN Hradec Králové, Sokolská 581, 500 05 Hradec Králové

	<p>9. Infekční oddělení, Nemocnice České Budějovice, a.s., B. Němcové 585/54, 370 87 České Budějovice</p> <p>10. Klinika infekčních, parazitárních a tropických nemocí Nemocnice na Bulovce, Buřínova 67/2, 180 81 Praha 8</p> <p>11. Infekční oddělení, Slezské nemocnice v Opavě, příspěvková organizace, Olomoucká 470/86, Předměstí, 746 01 Opava</p> <p>12. Interní klinika 2. LF UK a FN Motol, Fakultní nemocnice v Motole, V Úvalu 84, 150 06 Praha 5</p> <p>13. Remedis, s.r.o., Vladimírova 10, 140 00 Praha 4</p> <p>14. IV. interní klinika gastroenterologie a hepatologie Všeobecné fakultní nemocnice a 1. Lékařské fakulty UK, VFN v Praze, U Nemocnice 499/2, 128 08 Praha 2</p> <p>15. II. interní klinika – gastroenterologická a hepatologická, Fakultní nemocnice Olomouc, I. P. Pavlova 185/ 6, 779 00 Olomouc</p> <p>16. Infekční oddělení, Nemocnice Pardubického kraje, a. s., Pardubická nemocnice, Kyjevská 44, 532 03 Pardubice</p> <p>17. Centrum kardiovaskulární a transplantační chirurgie (CKTCH), Pekařská 53, 656 91 Brno</p>
Platnost	souhlas platí do 31. října 2018

KVĚTEN 2018

žádný souhlas nebyl vydán

ČERVEN 2018

Název léčivého přípravku (LP)	VITAMINA A BIOFARM 20MG/ML , perorální kapky, roztok, 1x10 ml (1 ml perorálních kapek, roztoku obsahuje 20,054mg retinol acetátu, což odpovídá 30.000 IU; 1 ml perorálního roztoku obsahuje 30 kapek)
Počet balení LP	3000
Výrobce LP	S.C.Biofarm S.A., Rumunsko
Distributor LP	ARDEZ Pharma, spol. s r.o., ČR
Předkladatel SLP	ARDEZ Pharma, spol. s r.o., V Borovičkách 278, 252 26 Kosoř
Cíl SLP	prevence a léčba hypovitaminózy při nedostatečném přívodu vitamínu A v potravě, při poruchách jeho ukládání, projevujících se jako porucha adaptace na tmu, šeroslepost, xeroftalmie, ulcerace rohovky, keratomalacie, xeróza s folikulární hyperkeratózou. <u>Pracoviště:</u> poskytovatelé zdravotních služeb formou ambulantní a lůžkové péče
Platnost	souhlas platí do 30. června 2020

Název léčivého přípravku (LP)	ISOCOR 2,5mg/ml (verapamili hydrochloridum) inj./inf. 10x2ml
Počet balení LP	15000
Výrobce LP	SOPHARMA AD, Bulharsko
Distributor LP	AV Medical Consulting s.r.o., ČR
Předkladatel SLP	AV Medical Consulting s.r.o., Svojsíkova 1591/5, 708 00 Ostrava - Poruba
Cíl SLP	léčba paroxysmální supraventrikulární tachykardie a snížení frekvence komor při flutteru/fibrilaci síní u pacientů bez omezení věku a pohlaví.

	<u>Pracoviště:</u> poskytovatelé zdravotních služeb formou ambulantní a lůžkové péče.
Platnost	souhlas platí do 30. června 2020

Název léčivého přípravku (LP)	PURI – NETHOL tbl. (mercaptopurinum) 25x50mg
Počet balení LP	5000
Výrobce LP	Excella GmbH, Německo
Distributor LP	Aspen Pharma Ireland Limited, One George's Quay Plaza, Dublin 2, Irsko
Předkladatel SLP	Aspen Pharma Trading Limited, 3016 Lake Drive, Dublin 24, Irsko, cestou Aspen Europe GmbH, organizační složka, Na Pankráci 1638/43, 140 00 Praha 4, Česká republika
Cíl SLP	léčba akutní leukemie a navození remise, udržovací léčba akutní lymfoblastické leukemie a akutní myeloidní leukemie.
	<u>Pracoviště:</u> poskytovatelé zdravotních služeb v oborech ONK, HEM.
Platnost	souhlas platí do 30. června 2020

Název léčivého přípravku (LP)	BERIRAB inj. (human rabies immunoglobulin) 1x2ml/300IU BERIRAB inj. (human rabies immunoglobulin) 1x5ml/750IU
Počet balení LP	1500 (oba přípravky celkem)
Výrobce LP	CSL Behring GmbH, Německo
Distributor LP	Alliance Healthcare, s.r.o., ČR
Předkladatel SLP	Všeobecnou fakultní nemocnicí v Praze, U Nemocnice 2, 128 08 Praha 2
Cíl SLP	zajištění pohotovostní zásoby antirabického séra k postexpoziční profylaxi vztekliny.
	<u>Pracoviště:</u> přípravky budou deponovány v Toxikologickém informačním středisku Kliniky pracovního lékařství VFN, Praha 2, které je na vyžádání, po konzultaci o stanovení léčebného postupu, poskytne příslušnému pracovišti k použití.
Platnost	souhlas platí do 30. června 2023

Název léčivého přípravku (LP)	CARMUSTINE 100MG , (karmustin) prášek a rozpouštědlo pro infuzní roztok 1x100mg + 1x3ml solv.
Počet balení LP	4000
Výrobce LP	Emcure Pharma UK Limited, Velká Británie
Distributor LP	ARDEZ Pharma, spol. s r.o., ČR
Předkladatel SLP	ARDEZ Pharma, spol. s r.o., V Borovičkách 278, 252 26 Kosoř
Cíl SLP	1) příprava dospělých pacientů (mužů i žen) před autologní transplantací kostní dřeně, 2) monoterapie jako paliativní léčba nebo jako součást kombinované terapie s jinými chemoterapeutiky v následujících indikacích: <ul style="list-style-type: none"> · nádory mozku – glioblastom, meduloblastom, astrocytom, a metastatické mozkové nádory · mnohočetný myelom – v kombinaci s glukokortikoidy, jako je prednison · Hodgkinova nemoc – jako sekundární terapie v kombinaci s dalšími schválenými látkami u pacientů s relapsem po primární terapii, nebo u nichž primární terapie zůstala bez efektu · Non-Hodgkinské lymfomy – jako sekundární terapie v kombinaci s

	<p>jinými schválenými látkami u pacientů s relapsem po primární terapii, nebo u nichž primární terapie zůstala bez efektu.</p> <p>(Indikace nádor mozku, mnohočetný myelom, Hodgkinova nemoc, Non-Hodgkinův lymfom jsou v souladu se souhrnem údajů o přípravku /SPC/. Indikace přípravy pacientů před autologní transplantací kostní dřeně v souladu se SPC není, tato indikace je podložena vyjádřením odborné společnosti a odkazem na protokol léčby, tzv. BEAM protokol, přípravný režim pro přípravu pacientů před transplantací kostní dřeně, jejíž součástí je podání cytostatika carmustinu. Tento protokol je uveden v tzv. „Červené knize“. Léčebné postupy v hematologii, jež jsou doporučeními České hematologické společnosti České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně (ČHS ČLS JEP) https://www.hematology.cz/doporuceni/klinika-files/Doporuceni_CHS_CLS_JEP-Cervena_kniha.pdf. Odkaz na tuto stránku bude uveřejněn společně se SPC přípravku na webu Státního ústavu pro kontrolu léčiv).</p> <p><u>Pracoviště:</u> poskytovatelé zdravotních služeb formou ambulantní a lůžkové péče v oborech hematologie (včetně pracovišť provádějících autologní transplantace kostní dřeně), hematatoonkologie a onkologie.</p>
Platnost	souhlas platí do 30. června 2020

Název léčivého přípravku (LP)	OCTOSTIM 1,5 mg/ml nosní sprej (desmopresin acetát) roztok 2,5ml (1 dávka - 0,1ml roztoku - obsahuje 150 µg desmopresin acetátu)
Počet balení LP	300
Výrobce LP	FERRING GmbH, Německo
Distributor LP	FERRING Pharmaceuticals CZ s.r.o., ČR
Předkladatel SLP	FERRING Pharmaceuticals CZ s.r.o., K Rybníku 475, 252 42 Jesenice u Prahy,
Cíl SLP	<p>Léčivý přípravek je určen pro děti i dospělé (muže i ženy) pro kontrolu krvácení a prevenci krvácení před malými chirurgickými výkony nebo ambulantní extrakcí zubů u pacientů s mírnou formou hemofilie (FVIII < 5%) a mírnou až středně těžkou von Willebrandovou nemocí (kromě typu IIB, III) a s trombocytární dysfunkcí, tedy v případech, kdy je podáním léčivého přípravku OCTOSTIM dosaženo dostatečného terapeutického efektu a není tudíž nutná léčba koagulačními faktory. (Před zahájením terapeutického používání se má použít testovací dávka k ujištění se, že přípravek Octostim sprej vykazuje u pacienta dostatečnou účinnost; účinnost se prokazuje především stanovením hodnoty, o kterou se po podání dávky desmopresinu zvýší plasmatická hladina FVIII:C a/nebo vWF /von Willebrandův faktor/ u daného pacienta; vyšetření by mělo být provedeno v hemofilickém centru).</p> <p><u>Pracoviště:</u> FN Brno (Dětská nemocnice), Oddělení dětské hematologie FN Brno, Oddělení klinické hematologie Nemocnice České Budějovice, a. s., Oddělení klinické hematologie Nemocnice České Budějovice, a. s., Dětské oddělení FN Hradec Králové, IV. interní hematologická klinika FN Hradec Králové, Dětská klinika Krajská nemocnice Liberec, a. s. (Nemocnice Liberec), Oddělení klinické hematologie FN Olomouc, Hemato-onkologická klinika FN Olomouc, Dětská klinika FN Ostrava, Klinika hematatoonkologie, Krevní centrum</p>

	<p>FN Ostrava, Klinika dětského lékařství- oddělení dětské hematologie a hematoonkologie FN Plzeň, Ústav klinické biochemie a hematologie FN Plzeň, Dětská klinika Ústav hematologie a krevní transfuze, Praha 2 FN v Motole, Praha 5, Klinika dětské hematologie a onkologie 2. LF UK a FN Motol Krajská zdravotní, a. s. - Masarykova nemocnice Ústí nad Labem, Oddělení klinické hematologie Krajská zdravotní, a. s. - Masarykova nemocnice Ústí nad Labem, Dětská klinika</p>
Platnost	souhlas platí do 30. června 2020

Název léčivého přípravku (LP)	OCTOSTIM 15 µg/ml injekční roztok (desmopresin acetát) 10x1 ml (1 ml roztoku obsahuje 15 µg desmopresin acetátu) výrobce: FERRING GmbH, Německo
Počet balení LP	300
Výrobce LP	Ferring GmbH, Německo
Distributor LP	FERRING Pharmaceuticals CZ s.r.o., ČR
Předkladatel SLP	FERRING Pharmaceuticals CZ s.r.o., K Rybníku 475, 252 42 Jesenice u Prahy,
Cíl SLP	<p>Léčivý přípravek je určen pro děti i dospělé (muže i ženy) pro kontrolu krvácení a pro prevenci krvácení před malými chirurgickými výkony nebo ambulantní extrakcí zubů u pacientů s lehkou a středně těžkou hemofilií A (aktivita faktoru VIII > 1 %), s mírnou až středně těžkou von Willebrandovou nemocí (kromě typu IIB, III) a s trombocytární dysfunkcí, tedy v případech, kdy je podáním léčivého přípravku OCTOSTIM dosaženo dostatečného terapeutického efektu a není tudíž nutná léčba koagulačními faktory. Přípravek lze rovněž použít k léčbě zvýšené krvácivosti při uremii, jaterní cirhóze, kongenitální nebo lékové dysfunkci trombocytů a u pacientů s prodlouženou krvácivostí neznámé etiologie. (Před zahájením terapeutického používání se má použít testovací dávka k ujištění se, že přípravek OCTOSTIM injekční roztok vykazuje u pacienta dostatečnou účinnost; účinnost se prokazuje především stanovením hodnoty, o kterou se po podání dávky desmopresinu zvýší plasmatická hladina FVIII:C a/nebo vWF /von Willebrandův faktor/ u daného pacienta; vyšetření by mělo být provedeno v hemofilickém centru).</p> <p><u>Pracoviště:</u> FN Brno (Dětská nemocnice), Oddělení dětské hematologie FN Brno, Oddělení klinické hematologie Nemocnice České Budějovice, a. s., Oddělení klinické hematologie Nemocnice České Budějovice, a. s., Dětské oddělení FN Hradec Králové, IV. interní hematologická klinika FN Hradec Králové, Dětská klinika Krajská nemocnice Liberec, a. s. (Nemocnice Liberec), Oddělení klinické hematologie FN Olomouc, Hemato-onkologická klinika FN Olomouc, Dětská klinika FN Ostrava, Klinika hematoonkologie, Krevní centrum FN Ostrava, Klinika dětského lékařství- oddělení dětské hematologie a hematoonkologie FN Plzeň, Ústav klinické biochemie a hematologie FN Plzeň, Dětská klinika</p>

	Ústav hematologie a krevní transfuze, Praha 2 FN v Motole, Praha 5, Klinika dětské hematologie a onkologie 2. LF UK a FN Motol Krajská zdravotní, a. s. - Masarykova nemocnice Ústí nad Labem, Oddělení klinické hematologie Krajská zdravotní, a. s. - Masarykova nemocnice Ústí nad Labem, Dětská klinika
Platnost	souhlas platí do 30. června 2020

Název léčivého přípravku (LP)	LENTOCILIN S 2400 (benzathini benzylpenicillinum) 2.4 M.U.I./6,5 ml 1+1 1 injekční lahvička s práškem pro injekční suspenzi a 1 ampule s rozpouštědlem
Počet balení LP	96000
Výrobce LP	Laboratórios Atral, S. A., Portugalsko
Distributor LP	AV Medical Consulting s.r.o., ČR
Předkladatel SLP	AV Medical Consulting s.r.o., Svojsíkova 1591/5, 708 00 Ostrava - Poruba
Cíl SLP	Dle souhrnu údajů o přípravku (SPC): léčba infekčních onemocnění vyvolaných patogeny vysoce citlivými na peniciliny u dospělých a dětí - infekce horních cest dýchacích (zejména infekce streptokokem skupiny A), primární a sekundární syfilis, latentní syfilis, terciální syfilis (u dospělých), vrozená syfilis (u dětí; <u>u novorozenců s prokázanou nebo vysoce pravděpodobnou vrozenou syfilitidou se podávání benzathin-benzylpenicilinu nedoporučuje</u>), frambézie, endemická syfilis (bejel), pinta) Profylaxe revmatické horečky a diftérie (včetně odstranění asymptomatického stavu u nosiče). <u>Vzhledem k obsahu pomocné látky lidocaini hydrochloridum lze přípravek LENTOCILIN S používat s opatrností - při kardiovaskulární, jaterní nebo renální dysfunkci, zánětu a/nebo infekci v místě injekce, u dětí, starších pacientů a pacientů s akutním onemocněním nebo oslabených pacientů, u pacientů užívajících sedativa.</u> <u>Pracoviště:</u> poskytovatelé zdravotních služeb formou ambulantní a lůžkové péče.
Platnost	léčivý přípravek je možné distribuovat do 31. prosince 2020. Léčivý přípravek dodaný do lékáren je možné vydávat a používat při poskytování zdravotních služeb po dobu jeho použitelnosti.

Název léčivého přípravku (LP)	TRANDATE inj. (labetaloli hydrochloridum) 5x20ml/100mg
Počet balení LP	800
Výrobce LP	CENEXI, 52, rue Marcel et Jacques Gaucher, 94120 Fontenay-Sous-Bois, Francie
Distributor LP	Aspen Pharma Ireland Limited, One George's Quay Plaza, Dublin 2, Irsko
Předkladatel SLP	Aspen Pharma Trading Limited, Lake Drive 3016, 24 Dublin, Irsko, cestou Aspen Pharma Ireland Limited, organizační složka, Na Pankráci 1638/43, 140 00 Praha 4
Cíl SLP	léčba těhotných žen, které jsou ohroženy hypertenzí (preeklampsie a eklampsie). <u>Pracoviště:</u> gynekologicko-porodnická pracoviště poskytovatelů zdravotních služeb.
Platnost	souhlas platí do 30. června 2020

Název léčivého přípravku (LP)	Campath , injections for intravenous use, 30 mg/ml (alemtuzumab) inf.cnc.sol. 3x1ml
Počet balení LP	45
Výrobce LP	Genzyme Limited, Velká Británie
Distributor LP	sanofi-aventis, s.r.o., ČR
Předkladatel SLP	prof. MUDr. Ondřej Viklický, CSc., přednostou Kliniky nefrologie Institutu klinické a experimentální medicíny, Vídeňská 1958/9, 140 21 Praha 4 – Krč
Cíl SLP	léčba pacientů starších 18 let, kteří jsou refrakterní či rezistentní na léčbu rejekce standardními přípravky registrovanými v České republice, nebo u kterých není možné podat standardní profylaxi rejekce (především nemocní po transplantaci ledviny, ve výjimečných případech po ostatních orgánových transplantacích). <u>Pracoviště:</u> Klinika nefrologie, Transplantační centrum IKEM, Praha 4
Platnost	souhlas platí pro období od 1. října 2018 do 30. září 2021

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Metodika sledování nežádoucích událostí u poskytovatelů zdravotních služeb lůžkové péče

---

Verze 3.0

Autor / Autoři:	Hlavní autor: doc. PhDr. Andrea Pokorná, Ph.D. Spoluautoři: Ing. Veronika Štrombachová Mgr. Jana Kučerová, Ph.D. PhDr. Petra Búřilová, BBA Mgr. Dana Dolanová, Ph.D.
Verze:	3.0
Datum:	6. 6. 2018

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Obsah

1. Úvod	19
2. Účel metodických dokumentů	20
3. Definice nežádoucí události	20
4. Výskyt nežádoucích událostí	21
5. Lokální systémy hlášení nežádoucích událostí	22
6. Základní charakteristika centrálního Systému hlášení nežádoucích událostí	23
7. Rozsah předávání agregovaných dat do centrálního systému hlášení nežádoucích událostí	24
8. Frekvence hlášení nežádoucích událostí na centrální úrovni	25
9. Obsah hlášení nežádoucí události	25
Lokální úroveň	25
Centrální úroveň	26
Pokyny pro vyplňování	26
Obsah hlášení agregovaných údajů o nežádoucích událostech	26
10. Způsob předávání dat	27
11. Závěr	27
12. Zdroje informací	29
13. Přehled zkratk	29

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

1. Úvod

Metodika sledování nežádoucích událostí ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče, jejich incidence a vypořádání vycházejí z Doporučení Rady Evropské unie o bezpečnosti pacientů včetně prevence a kontroly infekcí spojených se zdravotní péčí ze dne 9. června 2009 (2009/C 151/01), zejména z bodu 1 (Podporovat zavedení a rozvoj vnitrostátních politik a programů pro bezpečnost pacientů), 3 (Podporovat zavedení nebo posílení nerepresivních systémů podávání zpráv a informování o nežádoucích událostech) a 5 (Zajistit klasifikaci a měření bezpečnosti pacientů na úrovni Společenství) v oddíle Doporučení k obecným otázkám bezpečnosti pacientů. Sledování nežádoucích událostí u poskytovatelů zdravotních služeb (PZS) – lůžkové péče v ČR je aktuálně zakotveno následovně:

- § 47 odst. 3 písm. a) až c) zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů - požadavek na interní hodnocení kvality a bezpečí poskytovaných zdravotních služeb, návazně pak postupem uveřejněným ve Věstníku MZ ČR;
- Věstník MZ ČR č. 16/2015 – Minimální požadavky pro zavedení interního systému hodnocení kvality a bezpečí poskytovaných zdravotních služeb;
- Vyhláška č. 102/2012 Sb., o hodnocení kvality a bezpečí lůžkové zdravotní péče, ve znění pozdějších předpisů;
- Vyhláška č. 373/2017 Sb., o Programu statistických zjišťování na rok 2018, která ukládá povinnost pro poskytovatele lůžkové zdravotní péče akutní i následné a dlouhodobé péče předávat data o počtu hlášení nežádoucích událostí do centrálního Systému hlášení nežádoucích událostí.

Ministerstvo zdravotnictví ve snaze podpořit sledování nežádoucích událostí na úrovni jednotlivých poskytovatelů zdravotních služeb zajišťuje prostřednictvím Ústavu zdravotnických informací

a statistiky ČR (ÚZIS ČR) sběr dat a metodickou podporu v Systému hlášení nežádoucích událostí (SHNU) na centrální úrovni.

Jednotliví poskytovatelé mají povinnost zavést lokální systém sledování nežádoucích událostí v podobě, která odpovídá potřebám jejich instituce (§ 47 odst. 3 písm. a) až c) zákona č. 372/2011 Sb.).

Zapojení do centrálního Systému hlášení nežádoucích událostí (SHNU) je pro všechny poskytovatele lůžkové zdravotní péče akutní i následné a dlouhodobé péče povinné od 1. 1. 2018.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

SHNU akceptuje mezinárodní klasifikaci NU (International Classification for Patient Safety) a poskytuje metodické pokyny pro sledování a hlášení nežádoucích událostí včetně technických parametrů vyžadovaných pro předání dat. Český překlad a výklad jednotlivých pojmů je v elektronické podobě dostupný v **definičním slovníku – taxonomii** (http://shnu.uzis.cz/res/file/FINAL_shnu-taxonomie-novy_verze_1_2017.pdf) na Národním portálu pro Systém hlášení nežádoucích událostí (<http://shnu.uzis.cz/>).

2. Účel metodických dokumentů

Metodické návody v Systému hlášení nežádoucích událostí (SHNU) mají pomoci zdravotníkům v klinické praxi v interpretaci požadavků na zadávání údajů o nežádoucích událostech na centrální úrovni. Zahrnují obecné informace k popisu a zadání nežádoucích událostí (NU) do lokálních systémů sledování nežádoucích událostí (pro jednotlivé typy NU). Způsob předávání dat – hlášení agregovaných údajů o NU na centrální úrovni je popsán v metodickém dokumentu Pokyny pro předávání dat, který je zveřejněn na webovém Národním portálu SHNU v metodické sekci. Pokyny jsou pravidelně aktualizovány a informace o jejich aktualizaci je zveřejněna na Národním portálu v sekci Aktuality (viz dále).

Konkrétní požadavky k jednotlivým hlavním typům NU i základní jednotná terminologie jsou pro lepší orientaci a přehlednost popsány v příslušných dílčích dokumentech, na Národním portálu Systému hlášení nežádoucích událostí (<http://shnu.uzis.cz/>), kde jsou uveřejněny všechny metodické dokumenty Systému hlášení nežádoucích událostí (<http://shnu.uzis.cz/index.php?pg=metodicke-materialy>).

3. Definice nežádoucí události

Nežádoucí události (NU) jsou události nebo okolnosti, které mohly vyústit nebo vyústily v tělesné poškození pacienta, kterému bylo možné se vyhnout. Dále jsou za nežádoucí událost považovány případy, kdy došlo k poškození pacienta, které je pouze psychické či socioekonomické a také případy, kdy poškozeným je poskytovatel zdravotních služeb (PZS) nebo jeho zaměstnanec. Za nežádoucí události jsou dále také považována neočekávaná zhoršení klinického stavu pacienta, pokud mají za následek trvalé poškození nebo úmrtí pacienta. Nežádoucími událostmi jsou také ty události nebo okolnosti, které mohly vyústit nebo vyústily v tělesné poškození pacienta, u nichž není dosud známo, zdali bylo možné se jim vyhnout. Mezi nežádoucí události náleží také situace, k jejichž identifikaci došlo před poškozením pacienta, či jiné osoby v procesu poskytování zdravotních služeb a péče. Situace, při nichž byl odhalen postup, který je nesprávný, neodpovídá doporučeným postupům

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

a potenciálně by vedl k poškození pacienta či jiných zainteresovaných osob (pacientů, zdravotnických pracovníků). Takové situace jsou nazývány „skorochyby“, či tzv. téměř dokonaná pochybení (z anj. „near miss“).

Za nežádoucí událost není považována léčba pacienta proti jeho vůli v případě, že je dodržen postup daný legislativou (např. detence nemocných s psychiatrickou diagnózou či případy přenosných chorob s povinnou léčbou).

Poskytovatel zdravotních služeb dále může uvedenou definici nežádoucí události doplnit o další události či okolnosti, které jsou sledovány jako nežádoucí události v jeho zdravotnických zařízeních ačkoliv nesplňují výše uvedená kritéria. Do posuzované oblasti může spadat dle uvážení poskytovatele zdravotních služeb například použití omezovacích prostředků nebo nedostavení se pacienta na objednaný termín.

4. Výskyt nežádoucích událostí

Výskyt nežádoucích událostí různého typu je v zahraničních zdrojích uváděn v různorodém rozmezí. Dle Levinsona (2010, USA) [1] se odhaduje, že 13,5 % hospitalizovaných pacientů má zkušenost

s nežádoucí událostí, přičemž u 1,5 % příjemců péče byla popsána událost, která následně přispěla k jejich úmrtí.

Na základě rozsáhlé rešerše zdrojů bylo zjištěno, že procento chirurgických nežádoucích událostí, které vyžadují hospitalizaci na JIP se pohybuje v rozmezí od 1,1 % do 37,2 %. Rehospitalizace na JIP v důsledku NU je udávána od 0 % do 18,3 %. Možnost předcházet nežádoucím událostem, tedy jejich preventabilita, se pohybovala od 17 % do 76,5 % [2].

Náklady na úhradu zdravotní péče jsou obecně vysoké. Dostupné důkazy ukazují, že v zemích OECD je 15 % výdajů vynaloženo na úhradu důsledků nežádoucích událostí. Většina ekonomické zátěže je spojena s nejčastějšími nežádoucími událostmi, mezi které patří infekce spojené se zdravotní péčí (HAI), žilní tromboembolická nemoc (VTE), dekubity, pády, medikační pochybení a nesprávné nebo opožděné stanovení diagnózy. Prevence je základní součástí efektivního zdravotního systému. Mnoha nežádoucím událostem lze zabránit zavedením systémových opatření, přičemž náklady na prevenci jsou mnohem nižší než náklady na způsobené poškození. Odhaduje se, že ve Spojených státech amerických bylo v letech 2010 až 2015 ušetřeno 28 miliard USD tím, že se systematicky zvyšovala bezpečnost pacientů a prevence nežádoucích událostí. Výsledky průzkumu naznačují, že národní strategie bezpečnosti pacientů by měla mít systematickou perspektivu a že lze určit hierarchii programů a intervencí. Zaprvé je zapotřebí investovat do základních dlouhodobých

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

programů, jako je odborné vzdělávání, zavedení bezpečnostních norem spojených s akreditací a řádná informační infrastruktura [3]. Výše uvedenou informaci, týkající se nejvyššího výskytu NU, potvrzují také výsledky analýz nežádoucích událostí sledovaných na centrální úrovni v České republice, přičemž nejčastěji hlášenými typy NU jsou: dekubity, pády, chování osob, nehody a neočekávaná zranění a klinický výkon [4]. Z výše uvedených informací vyplývá důležitost evidence nežádoucích událostí i důležitost aktivního předcházení nežádoucím událostem. Jedním ze základních způsobů, jak poskytovatelé zdravotních služeb mohou zlepšovat bezpečnost pacientů je účelně navržený interní dobrovolný systém hlášení incidentů, který pomáhá identifikovat příčiny NU a napomáhá zabránění budoucím chybám [5]. Realitou a běžným problémem však je, že dochází k hlášení nižšího než skutečného počtu incidentů (tzv. podhlášení - underreporting) [6 a, b, c]. Nenahlášení NU je ovlivněno multifaktoriálně – neznalostí, neodhalením anebo pozdní identifikací NU, lokální situací na pracovišti apod. Centrální systém hlášení NU by měl umožňovat v dlouhodobém horizontu zkvalitnění firemní kultury u poskytovatelů zdravotních služeb, což bylo ověřeno čtyřletým pilotním sběrem dat a metodickou činností u smluvně zapojených 80 PZS lůžkové péče, viz bod č. 6.

5. Lokální systémy hlášení nežádoucích událostí

Lokální systémy hlášení NU na úrovni poskytovatele mohou evidovat odlišné typy NU (což je pochopitelné s ohledem na skladbu pacientů a odlišná lokální rizika – např. pracoviště poskytující psychiatrickou péči), nicméně centrální Systém hlášení nežádoucích událostí (SHNU) je významný v souvislosti s možností sjednocení terminologie, uniformní metodiky identifikace rizik a vypořádání NU v rámci proaktivních (preventivních) i retroaktivních (nápravných) strategií. Informace o výskytu NU na úrovni zdravotnického systému jsou jedinečným prostředkem účelných proaktivních strategií kontinuální podpory bezpečí pacientů a přípravy metodických a legislativních opatření [7]. Počátek a vývoj centralizovaných systémů hlášení nežádoucích událostí ve zdravotní péči lze datovat do pozdního období 70. let minulého století. Od té doby mnoho zemí realizuje systémy sledování NU v elektronické podobě (ať již v rámci incidenčního či prevalenčního sledování), obdobně jako v ČR. Nicméně, v zemích, jako je Velká Británie, Austrálie, Japonsko a USA jsou tyto systémy na kvalitativně vyšší úrovni vzhledem k jejich dlouhodobé tradici [8].

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

6. Základní charakteristika centrálního Systému hlášení nežádoucích událostí

Centrální Systém hlášení nežádoucích událostí (SHNU) v ČR slouží k evidenci vzniklých nežádoucích událostí u všech PZS lůžkové péče na základě jednotné metodiky k identifikaci rizik, k vypořádání NU a jejich systematické prevenci s využitím potenciálu zástupců jednotlivých PZS a lokálního know-how.

Centrální Systém hlášení nežádoucích událostí (SHNU) je v současné době koncipován jako systém hodnocení sloužící k vyhodnocování anonymizovaných agregovaných dat a anonymizovanému porovnávání zařízení mezi sebou. Systém primárně neslouží k evidenci NU v procesu jejich zpracování na lokální úrovni u PZS.

Jak již bylo uvedeno, v současné podobě sběru agregovaných dat tedy centrální Systém hlášení nežádoucích událostí (SHNU) neslouží k evidenci nežádoucích událostí na lokální úrovni, ale je nástrojem pro sjednocení procesu vyhodnocení NU a jejich identifikace na základě využívání objektivizujících škál pro hodnocení stavu pacienta, umožňuje management rizik, je východiskem pro tvorbu nových doporučení pro prevenci nežádoucích událostí dle jednotných doporučení a bezpečnou praxi a měl by být nástrojem pro edukaci poskytovatelů zdravotních služeb. Výše uvedené cíle jsou naplňovány v podobě jednotných metodických doporučení, které jsou připravovány v úzké spolupráci s jednotlivými poskytovateli zdravotních služeb (zástupci Pracovní skupiny). Nejdůležitější funkcí systému podávání zpráv je podpora jednotné metodologie sledování nežádoucích událostí, která následně umožňuje poskytování výsledků analýzy srovnatelných dat a jejich zkoumání s cílem napomoci ke zlepšení zdravotní péče a napomoci zdravotnickým profesionálům poskytovat péči bezpečněji. V přehledech srovnávání není možná identifikace konkrétního poskytovatele zdravotních služeb ani konkrétního zdravotnického zařízení.

Pro hlášení nežádoucích událostí do centrálního systému je nutné mít zavedený lokální systém evidence nežádoucích událostí (elektronický, či jinak organizačně zajištěný a provozovaný na lokální úrovni) a PZS lůžkové péče má povinnost zajistit odesílání agregovaných dat o nežádoucích událostech k centrální analýze v souladu s Pokyny pro předávání dat (zveřejněnými na elektronickém Národním portálu SHNU (viz dále) a jednotnými metodickými pokyny (<http://shnu.uzis.cz/index.php?pg=metodicke-materialy>), které jsou dostupné na elektronickém Národním portálu Systému hlášení nežádoucích událostí (SHNU) dostupném na <http://shnu.uzis.cz/>.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

7. Rozsah předávání agregovaných dat do centrálního systému hlášení nežádoucích událostí

Zapojení do centrálního Systému hlášení nežádoucích událostí (SHNU) je **pro všechny PZS lůžkové péče povinné a rozsah předávaných agregovaných dat** odpovídá struktuře hlavních typů nežádoucích událostí (klasifikace WHO jsou dostupné na Národním portálu Systému hlášení nežádoucích událostí – SHNU <http://shnu.uzis.cz/>). V případě, že není možné zařadit nežádoucí událost do některé z kategorií využívaných v centrálním Systému hlášení nežádoucích událostí (SHNU), je možné využít kategorii „Jiné“. Do oblasti „Jiné“ mohou spadat, dle uvážení poskytovatele zdravotních služeb, například případy použití omezovacích prostředků nebo nozokomiální infekce (HAI - Healthcare associated infection), které nejsou zahrnuty do standardní definice nežádoucí události. Seznam takto hlášených NU je možným východiskem pro vytvoření nového typu NU v rámci rozvoje systému v budoucnosti.

V centrálním Systému hlášení nežádoucích událostí (SHNU) je aktuálně realizován sběr dat o nežádoucích událostech (NU) formou agregovaných údajů o počtu konkrétních vypořádaných nežádoucích událostí – formulář HLÁŠENÍ POČTU NEŽÁDOUCÍCH UDÁLOSTÍ PRO CENTRÁLNÍ HODNOCENÍ. Formulář je možno vyplnit v Centrálním úložišti výkazů (CUV). Tento stav však může být v budoucnu změněn vývojem legislativy.

Pro usnadnění procesu zadání NU v centrálním systému jsou pro každý hlavní typ NU připraveny samostatné metodické návody zahrnující následující součásti, které jsou obsahově konzistentní, ale liší se svým rozsahem:

- a) Zkrácená verze metodických pokynů – obsahující čtyři části: *definice NU; epidemiologie* – incidence a prevalence dle zahraničních zdrojů a dle informací z centrálního systému hlášení nežádoucích událostí, *kontrolní list* (checklist) pro kontrolu *preventivních postupů* před vznikem NU; *kontrolní list* (checklist) pro kontrolu *bezprostředních opatření* po vzniku NU. Jejím účelem je poskytnutí přehledných informací pro možnost rychlého zásahu. Na pracovištích by měl být uložen jako dostupný dokument pro rychlou orientaci v zátěžové situaci. Záměrně je připraven v koncizní podobě tak, aby mohl být vždy k dispozici (např. zataven ve fólii a vyvěšen na pracovní sester či lékařů, vyšetřovně, ambulanci).
- b) Plná verze metodických pokynů – obsahující části: *definice NU; epidemiologie* – incidence a prevalence dle zahraničních zdrojů a dle informací z centrálního Systému hlášení nežádoucích událostí, *popis sledovaných položek* a poznámky k jejich zadávání (vysvětlení, popis jako

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

v taxonomii). Plná verze metodiky je rozsáhlá a měla by být k dispozici zejména nově nastupujícím pracovníkům v období adaptačního procesu a/nebo pracovníkům vracejícím se po delší absenci v zaměstnání (např. po dlouhodobé nemoci, mateřské dovolené apod.).

c) Algoritmus preventivních postupů souvisejících s konkrétní NU – jednoduchý a přehledný nástroj (schéma) pro realizaci preventivních opatření – opět by měl být vždy k dispozici (např. zataven ve fólii a vyvěšen na pracovně sester či lékařů, vyšetřovně, ambulanci).

d) Algoritmus bezprostředních nápravných opatření souvisejících s konkrétní NU – jednoduchý a přehledný nástroj (schéma) pro realizaci nápravných opatření po vzniku NU – opět by měl být vždy k dispozici (např. zataven ve fólii a vyvěšen na pracovně sester či lékařů, vyšetřovně, ambulanci).

8. Frekvence hlášení nežádoucích událostí na centrální úrovni

Centrální Systém hlášení nežádoucích událostí (SHNU), jak již bylo uvedeno, neslouží primárně k evidenci NU v době jejich vypořádání na lokální úrovni pracoviště. Pokud má daný PZS vlastní systém evidence NU (ať již v rámci vlastního klinického/nemocničního informačního systému nebo využívá jiné komerční softwarové aplikace či tradiční „papírové“ formuláře) – může zasílat do centrálního Systému hlášení nežádoucích událostí (SHNU) až souhrnné informace o vypořádaných NU, u nichž byla provedena kořenová analýza příčin nežádoucí události. Souhrnně tak lze analyzované NU zasílat jednou dávkou do centrálního Systému hlášení nežádoucích událostí (SHNU) prostřednictvím **formuláře – výkazu – HLÁŠENÍ POČTU NEŽÁDOUCÍCH UDÁLOSTÍ PRO CENTRÁLNÍ HODNOCENÍ** – agregovaná data o počtu NU v jednotlivých sledovaných kategoriích. Data jsou předávána jednou ročně v období, v němž standardně probíhají ostatní statistická zjišťování daného roku.

Podrobné a aktualizované informace o zahájení a ukončení odevzdávání dat formou výkazu (Informace ke sběru výkazů) jsou zveřejňovány na webu Ústavu zdravotnických informací a statistiky (<http://www.uzis.cz/>).

9. Obsah hlášení nežádoucí události

Lokální úroveň

Při zadávání nežádoucí události na lokální úrovni je primárně nezbytné zvolit odpovídající klasifikaci události dle hlavního typu (viz definiční – taxonomický slovník, dostupný na http://shnu.uzis.cz/res/file/FINAL_shnu-taxonomie-novy_verze_1_2017.pdf) tak, aby bylo možno

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

správně poskytnout data v agregované podobě na Centrální úrovni. Konkrétní rozsah hlášení nežádoucí události na lokální úrovni je uveden v jednotlivých metodických pokynech pro zadání hlavních typů NU.

Centrální úroveň

Pokyny pro vyplňování

Výkaz vyplňuje samostatně každý poskytovatel zdravotních služeb (PZS) lůžkové péče akutní i následné a dlouhodobé péče prostřednictvím výkazu L (MZ) 3-01 - HLÁŠENÍ POČTU NEŽÁDOUCÍCH UDÁLOSTÍ PRO CENTRÁLNÍ HODNOCENÍ a pokyny pro jeho vyplňování jsou uveřejněny na webu Ústavu zdravotnických informací a statistiky (www.uzis.cz) a Národním portálu Systému hlášení nežádoucí události (SHNU), (<http://shnu.uzis.cz>).

Obsah hlášení agregovaných údajů o nežádoucích událostech

Agregovaná data jsou předávána za následující NU (definice jednotlivých NU dle platné klasifikace WHO, viz taxonomický slovník http://shnu.uzis.cz/res/file/FINAL_shnu-taxonomie-novy_verze_1_2017.pdf):

- Pády
- Dekubity
- Klinická administrativa
- Klinický výkon
- Dokumentace
- Medikace/i.v. roztoky
- Transfúze/krevní deriváty
- Dieta/výživa
- Medicinální plyny
- Medicínské přístroje/vybavení
- Chování osob
- Nehody a neočekávaná zranění
- Technické problémy
- Zdroje / management organizace
- Neočekávané zhoršení klinického stavu
- Jiné NU

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Vzhledem k faktu, že se aktuálně významně liší možnosti sledování NU na lokální úrovni, je možné zadávat odlišný rozsah údajů u jednotlivých nežádoucích událostí. U NU Pád a NU Dekubitus je povinné předat data celkem za PZS. U nežádoucích událostí mimo NU Pád a NU Dekubitus lze zvolit, zda je konkrétní PZS sleduje dle doporučené metodiky a je schopen předat agregovaná data v požadované podobě, viz dále. V případě volby „nesledují“ jsou pole pro vyplnění znepřístupněna a nevyplňují se. Rovněž je možné u NU Pád a NU Dekubitus zvolit, zda budou informace vyplňovány za celé zdravotnické zařízení – volba „celkem za PZS“, nebo za jednotlivé specializace (chirurgie, interna, pediatrie apod.). Pracoviště psychiatrické péče (Psychiatrické nemocnice), lázeňské a rehabilitační péče označí volbu za celé PZS (jedná se o jednooborové PZS). U dalších sledovaných nežádoucích událostí vyjma výše zmíněných NU Pád a NU Dekubitus je zadáván pouze jejich celkový počet, tedy nejsou sledovány další údaje (např. počet pacientů v riziku, jednotlivé specializace).

U každé konkrétní NU je ve formuláři pro vyplnění uvedena základní definice dle taxonomického slovníku. V případě zadání nežádoucích událostí označených jako „Jiné NU“ je nutné uvést slovní popis nežádoucích událostí a jejich počet. Tyto informace mohou sloužit k případnému doplnění nové kategorie NU.

10. Způsob předávání dat

Předání dat je možné pouze elektronicky prostřednictvím webové aplikace - Centrální úložiště výkazů (CUV), která obsahuje elektronické šablony pro vyplňování a odesílání výkazů do CUV. Pro předání dat do CUV je nutné přihlášení do registrů rezortu zdravotnictví na základě „Žádosti o přístup do registrů NZIS“ uvedené na internetových stránkách <http://www.uzis.cz/> v horní liště označené červeně a uvedené jako **REGISTRY VSTUP** (<http://www.uzis.cz/registry-nzis-vstup>).

Metodický dokument pro sběr výkazů v Centrálním úložišti výkazů (CUV) je k dispozici na **Národním portálu** Systému hlášení nežádoucích událostí (SHNU), (<http://shnu.uzis.cz/>) a na webu Ústavu zdravotnických informací a statistiky (<http://www.uzis.cz/>).

11. Závěr

V předloženém textu jsou uvedeny základní pokyny pro zadávání agregovaných dat a jejich sběr do centrálního Systému hlášení nežádoucích událostí (SHNU). Jedná se o výchozí přehled informací, které jsou podrobněji uváděny v taxonomickém slovníku dostupném na (http://shnu.uzis.cz/res/file/FINAL_shnu-taxonomie-novy_verze_1_2017.pdf). K možnosti přesného vymezení dat zadávaných u jednotlivých typů nežádoucích událostí je vhodné využít metodické

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

dokumenty připravené pro jednotlivé konkrétní nežádoucí události. K dispozici je vždy metodika shrnující komplexně přehled sledovaných údajů pro konkrétní typ nežádoucí události a dále zkrácená verze metodiky s uvedením kontrolních listů pro základní preventivní opatření a bezprostřední nápravná opatření včetně algoritmů pro preventivní a nápravná opatření v předcházení a vypořádání nežádoucích událostí.

Metodika sledování nežádoucích událostí ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče ruší a plně nahrazuje předcházející znění Metodiky sledování nežádoucích událostí ve zdravotnictví uveřejněné ve Věstníku MZ ČR č. 7/2016.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

12. Zdroje informací

- [1] Levinson, D.R. Adverse Events In Hospitals: National Incidence Among Medicare Beneficiaries. *Office of Inspector General, U.S. Department of Health and Human Services* [online]. 2010 [cit. 2018-04-13]. Dostupné z: <https://oig.hhs.gov/oei/reports/oei-06-09-00090.pdf>
- [2] Vlayen, A., Verelst, S., Bekkering, G.E., Schrooten, W., Hellings, J., Claes, N. Incidence and preventability of adverse events requiring intensive care admission: a systematic review. *J Eval Clin Pract.* [online]. 2012, vol. 18, no. 2, s. 485-97 [cit. 2018-04-13]. Dostupné z: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/j.1365-2753.2010.01612.x>
- [3] Slawomirski, L., Auraen, A., Klazinga, N. The Economics of Patient Safety: Strengthening a value-based approach to reducing patient harm at national level. *OECD* [online]. 2017 [cit. 2018-04-11]. Dostupné z: <https://www.oecd.org/els/health-systems/The-economics-of-patient-safety-March-2017.pdf>
- [4] Pokorná, A., Štrombachová, V., Mužík, J., Dolanová, D., Bůřilová, P., Gregor, J., Komenda, M., Dušek, L. *Národní portál Systém hlášení nežádoucích událostí* [online]. Praha: Ústav zdravotnických informací ČR, © 2018 [cit. 2018-04-12]. Dostupné z: <http://shnu.uzis.cz>
- [5] de Vries, E.N., Ramrattan, M.A., Smorenburg, S.M., Gouma, D.J., Boermeester, M.A. Error management. The incidence and nature of in-hospital adverse events: a systematic review. *Qual Saf Health Care* [online]. 2008, vol. 1, s. 216-223 [cit. 2018-04-13]. Dostupné z: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/18519629>
- [6a] Hutchinson, A., Young, T.A., Cooper, K.L. et al. Trends in healthcare incident reporting and relationship to safety and quality data in acute hospitals: results from the National Reporting and Learning System. *Qual Saf Health Care* [online]. 2009, vol. 18, s. 5–10 [cit. 2018-04-13]. Dostupné z: <http://qualitysafety.bmj.com/content/18/1/5>
- [6b] Barach, P., Small, S.D. Reporting and preventing medical mishaps: lessons from non-medical near miss reporting systems. *BMJ* [online]. 2000, vol. 320 s. 759–63 [cit. 2018-04-13]. Dostupné z: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC1117768/>
- [6c] Stanhope, N., Crowley-Murphy, M., Vincent, C. et al. An evaluation of adverse incident reporting. *J Eval Clin Pract* [online]. 1999, vol. 5, s. 5–12 [cit. 2018-04-13]. Dostupné z: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1046/j.1365-2753.1999.00146.x>
- [7] Cheng, L., Sun, N., Li, Y., Zhang, Z., Wang, L., Zhou, J., Liang, M., Cui, X., Gao, G., Yuan, Q. International comparative analyses of incidents reporting systems for healthcare risk management.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Journal of Evidence-Based Medicine [online]. 2011, vol. 4, s. 32–47 [cit. 2018-04-13]. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/49856404_International_comparative_analyses_of_incidents_reporting_systems_for_healthcare_risk_management

[8] Elliott, P., Martin, D., Neville, N. Electronic Clinical Safety Reporting System: A Benefits Evaluation. *JMIR Med Inform.* [online]. 2014, vol. 2, no. 1 [cit. 2018-04-13]. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/271223716_Electronic_Clinical_Safety_Reporting_System_A_Benefits_Evaluation

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

13. Přehled zkratk

CUV – Centrální úložiště výkazů

HAI – Healthcare Associated Infection – nozokomiální infekce

i.v. – intravenózní

JIP – Jedinotka intenzivní péče

MZ ČR – Ministerstvo zdravotnictví České republiky

NU – nežádoucí událost

NZIS – Národní zdravotnický informační systém

PZS – Poskytovatel zdravotních služeb

SHNU – Systém hlášení nežádoucích událostí (centrální systém)

ÚZIS ČR – Ústav zdravotnických informací a statistiky České republiky

VTE – Venous Thromboembolism - žilní tromboembolická nemoc

WHO – World Health Organisation, Světová zdravotnická organizace - SZO

Oznámení o změně ve vedení Národní referenční laboratoře pro salmonely ve Státním zdravotním ústavu. S účinností od 1.7.2018 byla do funkce vedoucí NRL pro salmonely jmenována Ing. Monika Marejková, Ph.D.

Akreditovaný kvalifikační kurz

ODBORNÉ LABORATORNÍ METODY V OCHRANĚ A PODPOŘE VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ

1	Profil absolventa	34
1.1	Určení.....	34
1.2	Uplatnění absolventa.....	34
1.3	Organizační zabezpečení kurzu	34
1.4	Předpokládané výsledky vzdělávání.....	35
1.5	Odborné vědomosti, dovednosti a postoje	35
2	Charakteristika vzdělávacího programu	35
2.1	Vstupní předpoklady.....	35
2.2	Postup při zařazení do akreditovaného kvalifikačního kurzu	35
2.3	Délka studia	35
2.4	Organizace výuky	36
2.5	Metody výuky.....	36
2.6	Požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví.....	36
3	Učební plán	37
3.1	Základní zdravotnický modul (ZMZ)	37
3.2	Odborný modul (OM) Odborné laboratorní metody vyšetřování pro OPVZ.....	39
4	Požadavky na zajištění realizace kvalifikačního kurzu.....	40
5	Seznam doporučené studijní literatury	41

Kvalifikační kurz realizuje akreditované zařízení, kterému byla udělena akreditace Ministerstvem zdravotnictví podle § 45 odst. 2 zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 96/2004 Sb.“).

1 Profil absolventa

1.1 Určení

Akreditovaný kvalifikační kurz je určen pro absolventy akreditovaného magisterského studijního oboru přírodovědného, elektrotechnického nebo matematicko-fyzikálního zaměření.

1.2 Uplatnění absolventa

Úspěšným ukončením akreditovaného kvalifikačního kurzu získává pracovník odbornou způsobilost k výkonu povolání odborný pracovník v laboratorních metodách a v přípravě léčivých přípravků podle § 26 odst. 3 písm. c) zákona č. 96/2004 Sb.

Účast na akreditovaném kvalifikačním kurzu se považuje za zvyšování kvalifikace podle zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

Účast na tomto kurzu se považuje podle § 51 odst. 9 zákona č. 96/2004 Sb. a v dohodě s Ministerstvem práce a sociálních věcí za rekvalifikaci dle zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

1.3 Organizační zabezpečení kurzu

Akreditovaný kvalifikační kurz je realizován modulovým způsobem, skládá se ze základního zdravotnického modulu a odborného modulu.

Celková délka akreditovaného kvalifikačního kurzu je minimálně 8 dnů.

V rámci celého vzdělávacího kurzu musí účastník absolvovat:

- 64 hodin přímé teoretické výuky v akreditovaném zařízení,
- nepřímou teoretickou výuku a samostudium.

Do vzdělávání v akreditovaném kvalifikačním kurzu akreditované zařízení podle § 51 odst. 8 zákona č. 96/2004 Sb. započte část dříve absolvovaného studia, pokud odpovídá některé části programu akreditovaného kvalifikačního kurzu. O jeho započtení vydá akreditované zařízení potvrzení, v případě pochybností o započtení rozhodne na žádost účastníka vzdělávání nebo akreditovaného zařízení Ministerstvo zdravotnictví.

1.4 Předpokládané výsledky vzdělávání

Absolvováním akreditovaného kvalifikačního kurzu Odborné laboratorní metody v ochraně a podpoře veřejného zdraví se získává odborná způsobilost k výkonu povolání odborný pracovník v laboratorních metodách a v přípravě léčivých přípravků podle § 26 odst. 1 písm. c) zákona č. 96/2004 Sb., opravňující k výkonu laboratorní činnosti v rámci vyšetřování a měření složek životního a pracovního prostředí a pracovních podmínek v rámci ochrany veřejného zdraví podle § 3 a § 27 vyhlášky č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků

a jiných odborných pracovníků, v platném znění. Do doby získání specializované způsobilosti pracuje u poskytovatele zdravotních služeb pod dohledem odborného pracovníka v laboratorních metodách a přípravě léčivých přípravků se specializovanou způsobilostí v oboru Ochrana a podpora veřejného zdraví.

1.5 Odborné vědomosti, dovednosti a postoje

Obsah kurzu je rámcově stanoven v § 25 vyhlášky č. 39/2005 Sb., kterou se stanoví minimální požadavky na studijní programy k získání odborné způsobilosti k výkonu nelékařského zdravotnického povolání tak, aby si absolvent osvojil teoretické znalosti a praktické dovednosti v laboratorních oborech v souladu s minimálními požadavky danými uvedenou vyhláškou.

2 Charakteristika vzdělávacího programu

2.1 Vstupní předpoklady

Absolvování akreditovaného magisterského studijního oboru přírodovědného, elektrotechnického nebo matematicko-fyzikálního zaměření podle § 26 odst. 1 písm. c) zákona č. 96/2004 Sb.

2.2 Postup při zařazení do akreditovaného kvalifikačního kurzu

Postup vyřízení žádosti o zařazení do akreditovaného kvalifikačního kurzu a zařazení žadatele do kurzu je stanoven v § 51 odst. 4 a 5 zákona č. 96/2004 Sb.

2.3 Délka studia

Obvyklá délka studia je 8 dnů, při zachování počtu hodin výuky může být i kratší.

2.4 Organizace výuky

Akreditovaný kvalifikační kurz je realizován kombinovanou formou (tj. formou celodenní průpravy a samostudia), kdy rozsah teoretické části odpovídá délce stanovené týdenní pracovní doby. Jestliže se studium uskutečňuje jinými formami, nesmí být úroveň této průpravy nižší než u celodenní průpravy.

Akreditovaný kvalifikační kurz se ukončuje závěrečnou zkouškou před zkušební komisí podle § 52 zákona č. 96/2004 Sb. a části čtvrté (§ 13 – § 16) vyhlášky č. 189/2009 Sb., o atestační zkoušce, zkoušce k vydání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu, závěrečné zkoušce akreditovaných kvalifikačních kurzů a aprobační zkoušce, v platném znění.

Úspěšnému absolventu vydá akreditované zařízení osvědčení o získané odborné způsobilosti k výkonu povolání odborného pracovníka v laboratorních metodách a v přípravě léčivých přípravků podle § 26 zákona č. 96/2004 Sb.

2.5 Metody výuky

- přednášky a semináře – kontaktní výuka
- samostudium a konzultace

Ve výuce jsou respektovány zvláštnosti vzdělávání dospělých s důrazem na interaktivní a aktivizující metody, které napomáhají vytvoření požadovaných dovedností a postojů.

2.6 Požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví

Součástí výuky je problematika bezpečnosti a ochrany při práci, hygieny práce a požární ochrany. Výuka k bezpečné a zdraví neohrožující práci vychází z požadavků aktuálně platných právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Požadavky jsou doplněny o informace o rizicích v souvislosti s prováděnými výkony v praxi nelékařského zdravotnického pracovníka, včetně informací o opatřeních na ochranu před působením zdrojů rizik.

3 Učební plán

Učební plán pro odborného pracovníka zaměřeného na laboratorní metody v ochraně a podpoře veřejného zdraví obsahuje základní zdravotnický modul a odborný modul.

Základní zdravotnický modul	3 dny
Odborný modul Odborné laboratorní metody vyšetřování pro ochranu a podporu veřejného zdraví	5 dní

3.1 Základní zdravotnický modul ZZM

Předměty základního zdravotnického modulu	Minimální počet vyučovacích hodin přímé výuky
Organizace a řízení zdravotních služeb, administrativní činnosti ve zdravotnictví	4
Základy zdravotnické legislativy, právní souvislosti s poskytováním zdravotní péče, etika	2
Neodkladná první pomoc	4
Zajišťování zdravotní péče v mimořádných a krizových situacích	2
Management jakosti ve zdravotnictví, systémy zabezpečení kvality v laboratorních provozech	4
Teoretické základy oboru Ochrana a podpora veřejného zdraví	8
Celkem	24

Cíle předmětů:

poskytnout znalosti v uvedených okruzích:

Organizace a řízení zdravotních služeb, administrativní činnosti ve zdravotnictví

Systém zdravotnictví a zdravotních služeb v ČR, druhy a formy zdravotní péče. Základní legislativa – zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, zákon o specifických zdravotních službách, zákon o ochraně veřejného zdraví aj. Základní práva občanů v péči o zdraví, ochrana a podpora veřejného zdraví, základní povinnosti zdravotnických pracovníků. Financování zdravotnictví, zdravotní pojišťovny. Zabezpečení a rozvoj lidských zdrojů ve zdravotnictví. Administrativní činnosti ve zdravotnictví, hromadné zpracování dat – informační systémy ve zdravotnictví a na úseku ochrany a podpory veřejného zdraví.

Základy zdravotnické legislativy, právní souvislosti s poskytováním zdravotní péče, etika

Právní souvislosti s poskytováním zdravotní péče, základní orientace v právním řádu ve vazbě na zdravotně-sociálně-hygienickou oblast. Druhy, tvorba, publikace a registrace právních předpisů vč. harmonizace s právem Evropských společenství. Základní aktuálně platné právní předpisy ve zdravotnictví. Právní odpovědnost ve zdravotnictví. Etické otázky vykonávání nelékařské profese ve zdravotnictví, etický kodex zdravotnického pracovníka nelékařských oborů.

Neodkladná první pomoc

Zásady při poskytování první pomoci při stavech bezprostředně ohrožujících život, diagnostika základních životních funkcí - poruchy vědomí, poruchy dýchání, diagnostika krevního oběhu. Tísňové volání a komunikace s operačním střediskem. Podpora základních životních funkcí a postupy během základní neodkladné resuscitace včetně automatické externí defibrilace. Zprůchodnění dýchacích cest při obstrukci cizím tělesem. Zvláštnosti náhlých příhod u dětí. Praktické nácviky na modelech.

Zajišťování zdravotní péče v mimořádných a krizových situacích

Krizový management, zásady přechodu zdravotnického zařízení ze standardních podmínek do činností za podmínek nestandardních, krizové řízení, orgány krizového řízení, krizové plánování. Zdravotní a bezpečnostní hrozby, druhy ohrožení, naturogenní a antropogenní katastrofy, infekce. Integrovaný záchranný systém, účast orgánů ochrany veřejného zdraví, zdravotnický záchranný řetězec a zásady třídění při hromadném výskytu zraněných a nemocných.

Management jakosti ve zdravotnictví, systémy zabezpečení kvality v laboratorních provozech

Zajišťování kvality zdravotní péče a zdravotních služeb. Standardy kvality, indikátory kvality ve zdravotnictví. Akreditace zdravotnických zařízení, certifikace. Zabezpečení a řízení kvality v laboratorních provozech, akreditace a autorizace laboratorních pracovišť se zřetelem na laboratoře ochrany veřejného zdraví. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci v laboratorních provozech.

Teoretické základy oboru Ochrana a podpora veřejného zdraví

Veřejné zdraví (public health), vymezení problematiky veřejného zdraví. Zdraví jako biopsychosociální faktor. Ochrana a podpora veřejného zdraví. Determinanty zdraví. Zdravotní rizika životního prostředí. Zdravotní rizika pracovního prostředí. Vztah mezi zdravím obyvatelstva a stavem životního a pracovního prostředí, monitoring složek prostředí. Prevence vzniku nemocí a její úrovně. Vnímání a hodnocení zdravotních rizik. Zákon o ochraně veřejného zdraví a další zákonné úpravy a prováděcí předpisy pro obor ochrana a podpora veřejného zdraví, vč. úpravy podmínek předcházení vzniku a šíření infekčních

onemocnění a s hygienickými požadavky na provoz zdravotnických zařízení. Systém ochrany a podpory veřejného zdraví v ČR, soustava orgánů ochrany veřejného zdraví, jejich kompetence v rámci výkonu státního správy, spolupráce s dalšími dozorovými orgány. Vztahy mezi krajskými hygienickými stanicemi a zdravotními ústavy. Úkoly zdravotních ústavů a Státního zdravotního ústavu a jejich laboratoří jako poskytovatelů zdravotních služeb za účelem vyšetřování a měření složek životních a pracovních podmínek, výrobků a biologického materiálu jako podkladů pro rozhodování orgánů ochrany veřejného zdraví a sledování ukazatelů zdravotního stavu obyvatelstva ve vztahu k faktorům prostředí a dalších úkolů daných zákonem.

3.2 Odborný modul OM

Odborné laboratorní metody vyšetřování pro ochranu a podporu veřejného zdraví

Předměty odborného modulu	Minimální počet vyučovacích hodin přímé výuky
Vyšetřovací metody složek životního a pracovního prostředí a pracovních podmínek – přehled požadovaného vyšetřování pro jednotlivé hygienické obory	2
Vzorkování složek životního a pracovního prostředí	6
Metody měření a hodnocení chemických faktorů prostředí	10
Metody měření a hodnocení biologických faktorů prostředí	8
Metody měření a hodnocení fyzikálních faktorů prostředí	8
Zabezpečení preanalytických a postanalytických postupů pro hodnocení expozice rizikovým faktorům. Zpětná vazba na kvalitu podkladů pro rozhodování orgánů ochrany veřejného zdraví	6
Celkem	40

Cíl předmětů:

poskytnout znalosti v uvedených okruzích:

Vyšetřovací metody složek životního a pracovního prostředí a pracovních podmínek - přehled požadovaného vyšetřování pro jednotlivé hygienické obory

Přehled požadovaných vyšetření a měření z hlediska matric a faktorů pro hygienu obecnou a komunální, pro hygienu výživy, pro hygienu předmětů běžného užívání, pro hygienu práce, pro hygienu dětí a mladistvých a pro epidemiologii. Právní problematika uvedených hygienických oborů a z ní vyplývající požadavky na typy laboratorního vyšetřování a měření.

Vzorkování složek životního a pracovního prostředí

Obečné zásady vzorkování a zabezpečení reprezentativnosti odběru vzorků složek životního a pracovního prostředí ze vzorkovaných objektů. Techniky provedení odběru vzorků plynných, kapalných a pevných matric k chemické analýze a biologickému vyšetřování. Odběrové protokoly, zacházení se vzorky.

Metody měření a hodnocení chemických faktorů prostředí

Přehled metod instrumentální analýzy, metody přípravy a zpracování vzorků k analýze. Metody fyzikálně-chemického a sensorického vyšetřování potravin a pokrmů, fyzikálně-chemická

a sensorická analýza pitné vody, teplé vody a rekreačních vod, fyzikálně-chemické vyšetřování venkovního ovzduší (imise), ovzduší pobytových místností a ovzduší pracovního prostředí, fyzikálně-chemické vyšetřování předmětů běžného užívání a písku z dětských hracích ploch.

Metody měření a hodnocení biologických faktorů prostředí

Kvalitativní a kvantitativní mikrobiologické vyšetřovací metody, jejich aplikace pro vyšetřování složek prostředí. Mikroskopické a kultivační vyšetřování bakterií, plísní a kvasinek. Biologické a mikrobiologické vyšetřování v hygieně vody, mikrobiologické vyšetřování potravin a pokrmů, mikrobiologické vyšetřování ovzduší pobytových místností, stanovení mikrobiální kontaminace prostředí včetně kontroly účinnosti sterilizátorů, mikrobiologické vyšetřování předmětů běžného užívání, stanovení mikrobiologických indikátorů znečištění pískovišť a venkovních hracích ploch.

Metody měření a hodnocení fyzikálních faktorů prostředí

Fyzikální měření faktorů v komunálním a pracovním prostředí – měření neionizujícího záření a elektromagnetického pole, měření osvětlení, měření hluku a vibrací, měření mikroklimatických parametrů prostředí. Specifity měření v terénu.

Zabezpečení preanalytických a postanalytických postupů pro hodnocení expozice rizikovým faktorům. Zpětná vazba na kvalitu podkladů pro rozhodování orgánů ochrany veřejného zdraví

Zabezpečení kvality preanalytických vzorkovacích a přípravných postupů. Strategie a taktika vyšetřování podle účelu měření. Tvorba laboratorních protokolů, řízená dokumentace. Zpracování a vyhodnocování výsledků měření, analytických výsledků a nálezů ve vztahu k platným právním předpisům a k možným zdravotním rizikům expozice v rámci akreditace laboratorní metody či autorizace setů metod. Požadavky na kvalitu podkladů pořizovaných pro rozhodování orgánů ochrany veřejného zdraví.

4 Požadavky na zajištění realizace kvalifikačního kurzu

Vzdělávací instituce či poskytovatel zdravotních služeb zajišťující výuku účastníků akreditovaného kvalifikačního kurzu musí být akreditovány dle ustanovení § 45 zákona č. 96/2004 Sb. Tato akreditovaná zařízení musí účastníkovi zajistit absolvování vzdělávání dle příslušného vzdělávacího programu. Minimální kritéria akreditovaných zařízení jsou dána splněním odborných, provozních, technických a personálních předpokladů.

Personální požadavky	<ul style="list-style-type: none"> • Garantem akreditovaného kvalifikačního kurzu musí být odborný pracovník v laboratorních metodách a přípravě léčivých přípravků se specializovanou způsobilostí v oboru Ochrana a podpora veřejného zdraví (nebo Vyšetřovací metody v hygieně podle dřívějších právních předpisů). • Lektory teoretické části mohou být odborní pracovníci v laboratorních metodách a přípravě léčivých přípravků, odborní pracovníci v ochraně a podpoře veřejného zdraví, event. další pracovníci s vysokoškolským vzděláním a odborností odpovídající zaměření tématu.
Materiální a technické vybavení	<ul style="list-style-type: none"> • Učebna pro teoretickou výuku s příslušným standardním vybavením (PC, dataprojektor, přístup na internet). • Přístup k odborné literatuře, včetně el. databází. • Učebna pro praktickou výuku vybavená modelem umožňujícím praktický nácvik základní neodkladné resuscitace.
Organizační a provozní požadavky	<ul style="list-style-type: none"> • Akreditované pracoviště pro realizaci vzdělávacího programu musí splňovat požadavky dané platnými právními předpisy a vést příslušnou dokumentaci.
Bezpečnost a ochrana zdraví	<ul style="list-style-type: none"> • Součástí výuky je problematika bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce a požární ochrany včetně ochrany před ionizujícím zářením. • Výuka k bezpečné a zdraví neohrožující práci vychází z požadavků platných právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. • Požadavky jsou doplněny informacemi o rizicích možných ohrožení v souvislosti s vykonáváním příslušného nelékařského zdravotnického povolání, včetně informací vztahujících se k opatřením na ochranu před působením zdrojů rizik.

5 Seznam doporučené studijní literatury

Příslušné vyhlášky, normy, metodická doporučení a další předpisy, nezbytné pro provádění vyšetřování pro ochranu a podporu veřejného zdraví, musí být průběžně aktualizovány a informace o jejich platném znění předávány účastníkům kurzu při jednotlivých přednáškách.

Doporučená studijní literatura k Základnímu zdravotnickému modulu (ZZM)
ČELEDVÁ, L. a kol. <i>Nové kapitoly ze sociálního lékařství a veřejného zdravotnictví</i> . 1. vyd. Praha: Karolinum, 2017. 203 s. ISBN 978-80-246-3809-6.
DUDOVÁ, J. <i>Právo na ochranu veřejného zdraví: ochrana veřejného zdraví před rizikovými faktory venkovního prostředí</i> . 1. vyd. Praha: Linde, 2011. 420 s. ISBN 978-80-7201-854-3.
HAŠKOVCOVÁ, H. <i>Lékařská etika</i> . 4. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Galén, 2015. 225 s. ISBN 978-80-7492-204-6.
KOMÁREK, L. a kol. <i>Ochrana a podpora zdraví</i> . 1. vyd. Praha: Nadace CINDI ve spolupráci s 3. lékařskou fakultou UK Praha, 2011. 99 s. ISBN 978-80-260-1159-0.
KRÝSA, I. a Z. KRÝSOVÁ. <i>Zákon o ochraně veřejného zdraví: komentář</i> . 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2016. 279 s. ISBN 978-80-7552-070-8.
Metodická opatření. 8. Etický kodex zdravotnického pracovníka nelékařských oborů. <i>Věstník Ministerstva zdravotnictví České republiky</i> . 2004, č. 7, s. 10-11. ISSN 1211-0868.
MÜLLEROVÁ, D. a kol. <i>Hygiena, preventivní lékařství a veřejné zdravotnictví</i> . 1. vyd. Praha: Karolinum, 2014. 254 s. ISBN 978-80-246-2510-2.
POKORNÝ, J. a kol. <i>Lékařská první pomoc</i> . 2. dopl. a přeprac. vyd. Praha: Galén, 2010. 474 s. ISBN 978-80-7262-322-8.
STOLÍNOVÁ, J. a J. MACH. <i>Právní odpovědnost v medicíně</i> . 2. dopl. a přeprac. vyd. Praha: Galén, 2010. 313 s. ISBN 978-80-7262-686-1.
TUČEK, M. a kol. <i>Hygiena a epidemiologie</i> . 1. vyd. Praha: Karolinum, 2012. 358 s. ISBN 978-80-246-2025-1.
Doporučená studijní literatura k odbornému modulu Laboratorní metody vyšetřování pro ochranu a podporu veřejného zdraví (OM)
BAUDIŠOVÁ, D. <i>Metody mikrobiologického rozboru vody: (příručka pro hydroanalytické laboratoře)</i> . 1. vyd. Praha: Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, 2017. 123 s. ISBN 978-80-87402-61-0.
HÄUSLER, J. <i>Mikrobiologické kultivační metody kontroly jakosti vod. Díl 1, Mikrobiologické pracoviště</i> . Praha: Česká zemědělská tiskárna, 1994. 125 s. ISBN 80-7084-574-0.
HÄUSLER, J. <i>Mikrobiologické kultivační metody kontroly jakosti vod. Díl 2, Mikrobiologický rozbor vod</i> . Praha: Zemědělská tiskárna, 1994. 164 s. ISBN 80-7084-575-9.
HÄUSLER, J. <i>Mikrobiologické kultivační metody kontroly jakosti vod. Díl 3, Stanovení mikrobiologických ukazatelů</i> . 1. vyd. Praha: Ministerstvo zemědělství ČR, 1994. 406 s. ISBN 80-7084-107-9.
HÄUSLER, J. <i>Mikrobiologické kultivační metody kontroly jakosti vod: receptář</i> . Praha: Agrospoj, 1995. 129 s. ISBN 80-7084-126-5.
JIRÍK, V. <i>Fyzikální a chemické laboratorní metody v ochraně veřejného zdraví</i> . 1. vyd. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, 2006. 140 s. ISBN 80-7368-223-0.
KOTLÍK, B. a kol. <i>Vzorkování. II, Životní prostředí</i> . 1. vydání. Český Těšín: 2 Theta, 2016. 397 s. ISBN 978-80-86380-81-0.

KŘÍŽENECKÁ, S. a V. SYNEK. <i>Základy analytické chemie</i> . 1. vyd. Ústí nad Labem: Univerzita J. E. Purkyně, 2014. 143 s. ISBN 978-80-7414-804-0.
MÁLEK, B. a kol. <i>Hygiena práce</i> . 2. aktualiz. vyd., v Sobotáles 1. vyd. Praha: Sobotáles, 2014. 279 s. ISBN 978-80-86817-46-0.
ŘÍHOVÁ AMBROŽOVÁ, J., D. VEJMELKOVÁ a P. ČIHÁKOVÁ. <i>Technická mikrobiologie a hydrobiologie</i> . 1. vyd. Praha: Vysoká škola chemicko-technologická v Praze, 2017. 165 s. ISBN 978-80-7080-986-0.
ŘÍHOVÁ AMBROŽOVÁ, J. <i>Mikrobiologie v technologii vod</i> . 2. přeprac. vyd. Praha: Vydavatelství VŠCHT, 2008. 252 s. ISBN 978-80-7080-676-0.
ŠELEŠOVSKÁ, R., L. BANDŽUCHOVÁ a J. CHÝLKOVÁ. <i>Ekoanalýza II. Analýza vody</i> . 1. vyd. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2013. 268 s. ISBN 978-80-7395-633-2.

Akreditovaný kvalifikační kurz

LABORATORNÍ METODY V OCHRANĚ A PODPOŘE VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ

1	Profil absolventa	45
1.1	Určení.....	45
1.2	Uplatnění absolventa.....	45
1.3	Organizační zabezpečení kurzu	45
1.4	Předpokládané výsledky vzdělávání.....	46
1.5	Odborné vědomosti, dovednosti a postoje	46
2	Charakteristika vzdělávacího programu	46
2.1	Vstupní předpoklady.....	46
2.2	Postup při zařazení do akreditovaného kvalifikačního kurzu	46
2.3	Délka studia	47
2.4	Organizace výuky	47
2.5	Metody výuky.....	47
2.6	Požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví.....	47
3	Učební plán.....	48
3.1	Základní zdravotnický modul (ZZM)	48
3.2	Odborný modul (OM) Laboratorní metody vyšetřování pro OPVZ.....	50
3.3	Odborná praxe	51
4	Požadavky na zajištění realizace kvalifikačního kurzu.....	53
5	Seznam doporučené studijní literatury	54

Kvalifikační kurz realizuje akreditované zařízení, kterému byla udělena akreditace Ministerstvem zdravotnictví podle § 45 odst. 2 zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 96/2004 Sb.“).

1 Profil absolventa

1.1 Určení

Akreditovaný kvalifikační kurz je určen pro absolventy akreditovaného bakalářského studijního oboru přírodovědného, elektrotechnického nebo matematicko-fyzikálního zaměření nebo nejméně tříletého studia v oborech přírodovědného nebo elektrotechnického zaměření na vyšších odborných školách.

1.2 Uplatnění absolventa

Úspěšným ukončením akreditovaného kvalifikačního kurzu získává pracovník odbornou způsobilost k výkonu povolání zdravotní laborant podle § 9 odst. 3 zákona č. 96/2004 Sb.

Účast na akreditovaném kvalifikačním kurzu se považuje za zvyšování kvalifikace podle zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

Účast na tomto kurzu se považuje podle § 51 odst. 9 zákona č. 96/2004 Sb., a v dohodě s Ministerstvem práce a sociálních věcí za rekvalifikaci dle zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

1.3 Organizační zabezpečení kurzu

Akreditovaný kvalifikační kurz je realizován modulovým způsobem, skládá se ze základního zdravotnického modulu a odborného modulu.

Celková délka akreditovaného kvalifikačního kurzu je minimálně 13 dnů.

V rámci celého vzdělávacího kurzu musí účastník absolvovat:

- 64 hodin přímé teoretické výuky základního a odborného modulu v akreditovaném zařízení,
- nepřímou teoretickou výuku a samostudium,
- 40 hodin, tj. 1 týden odborné praxe k odbornému modulu.

Do vzdělávání v akreditovaném kvalifikačním kurzu akreditované zařízení podle § 51 odst. 8 zákona č. 96/2004 Sb. započte část dříve absolvovaného studia, pokud odpovídá některé části programu akreditovaného kvalifikačního kurzu, a část odborné praxe určené vzdělávacím programem, kterou účastník vykonal v jiném než akreditovaném zařízení. O jeho započtení vydá akreditované zařízení potvrzení, v případě pochybností o započtení rozhodne na žádost účastníka vzdělávání nebo akreditovaného zařízení Ministerstvo zdravotnictví.

1.4 Předpokládané výsledky vzdělávání

Absolvováním akreditovaného kvalifikačního kurzu laboratorní metody v ochraně a podpoře veřejného zdraví se získává odborná způsobilost k výkonu povolání zdravotní laborant podle § 9 odst. 1 písm. d) zákona č. 96/2004 Sb., opravňující k výkonu laboratorní činnosti v rámci vyšetřování a měření složek životního a pracovního prostředí a pracovních podmínek v rámci ochrany a podpory veřejného zdraví podle § 3 a § 8 vyhlášky č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, v platném znění. Po získání odborné způsobilosti je absolvent způsobilý k výkonu tohoto zdravotnického povolání bez odborného dohledu.

1.5 Odborné vědomosti, dovednosti a postoje

Obsah kurzu je rámcově stanoven v § 8 vyhlášky č. 39/2005 Sb., kterou se stanoví minimální požadavky na studijní programy k získání odborné způsobilosti k výkonu nelékařského zdravotnického povolání tak, aby si absolvent osvojil teoretické znalosti a praktické dovednosti v laboratorních oborech v souladu s minimálními požadavky danými uvedenou vyhláškou.

2 Charakteristika vzdělávacího programu

2.1 Vstupní předpoklady

Absolvování akreditovaného bakalářského studijního oboru přírodovědného, elektrotechnického nebo matematicko-fyzikálního zaměření nebo nejméně tříletého studia v oborech přírodovědného nebo elektrotechnického zaměření na vyšších odborných školách podle § 9 odst. 1 písm. d) zákona č. 96/2004 Sb.

2.2 Postup při zařazení do akreditovaného kvalifikačního kurzu

Postup vyřízení žádosti o zařazení do akreditovaného kvalifikačního kurzu a zařazení žadatele do kurzu je stanoven v § 51 odst. 4 a 5 zákona č. 96/2004 Sb.

2.3 Délka studia

Obvyklá délka studia je 13 dnů, při zachování počtu hodin výuky může být i kratší.

2.4 Organizace výuky

Akreditovaný kvalifikační kurz je realizován kombinovanou formou (tj. formou celodenní průpravy a samostudia), kdy rozsah teoretické a praktické výuky odpovídá délce stanovené týdenní pracovní doby. Jestliže se studium uskutečňuje jinými formami, nesmí být úroveň této průpravy nižší než u celodenní průpravy.

Akreditovaný kvalifikační kurz se ukončuje závěrečnou zkouškou před zkušební komisí podle § 52 zákona č. 96/2004 Sb. a části čtvrté (§ 13 – § 16) vyhlášky č. 189/2009 Sb., o atestační zkoušce, zkoušce k vydání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu, závěrečné zkoušce akreditovaných kvalifikačních kurzů a aprobační zkoušce, v platném znění.

Úspěšnému absolventu vydá akreditované zařízení osvědčení o získané odborné způsobilosti k výkonu povolání zdravotní laborant podle § 9 zákona č. 96/2004 Sb.

2.5 Metody výuky

- přednášky, semináře – kontaktní výuka
- samostudium a konzultace
- odborná praxe k odbornému modulu

Ve výuce jsou respektovány zvláštnosti vzdělávání dospělých s důrazem na interaktivní a aktivizující metody, které napomáhají vytvoření požadovaných dovedností a postojů.

2.6 Požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví

Součástí teoretické i praktické výuky je problematika bezpečnosti a ochrany při práci, hygieny práce a požární ochrany. Výuka k bezpečné a zdraví neohrožující práci vychází z požadavků aktuálně platných právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Požadavky jsou doplněny o informace o rizicích v souvislosti s výkony v praxi, včetně informací o opatřeních na ochranu před působením zdrojů rizik.

3 Učební plán

Učební plán pro zdravotního laboranta zaměřeného na laboratorní metody v ochraně a podpoře veřejného zdraví obsahuje základní zdravotnický modul a odborný modul.

Základní zdravotnický modul	3 dny
Odborný modul	5 dní teorie,
Laboratorní metody vyšetřování pro ochranu a podporu veřejného zdraví	5 dní praxe

3.1 Základní zdravotnický modul (ZZM)

Předměty základního zdravotnického modulu	Minimální počet vyučovacích hodin přímé výuky
Organizace a řízení zdravotních služeb, administrativní činnosti ve zdravotnictví	4
Základy zdravotnické legislativy, právní souvislosti s poskytováním zdravotní péče, etika	2
Neodkladná první pomoc	4
Zajišťování zdravotní péče v mimořádných a krizových situacích	2
Management jakosti ve zdravotnictví, systémy zabezpečení kvality v laboratorních provozech	4
Teoretické základy oboru Ochrana a podpora veřejného zdraví	8
Celkem	24

Cíle předmětů:

poskytnout znalosti v uvedených okruzích:

Organizace a řízení zdravotních služeb, administrativní činnosti ve zdravotnictví

Systém zdravotnictví a zdravotních služeb v ČR, druhy a formy zdravotní péče. Základní legislativa – zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, zákon o specifických zdravotních službách, zákon o ochraně veřejného zdraví aj. Základní práva občanů v péči o zdraví, ochrana a podpora veřejného zdraví, základní povinnosti zdravotnických pracovníků. Financování zdravotnictví, zdravotní pojišťovny. Zabezpečení a rozvoj lidských zdrojů ve zdravotnictví. Administrativní činnosti ve zdravotnictví, hromadné zpracování dat – informační systémy ve zdravotnictví a na úseku ochrany a podpory veřejného zdraví.

Základy zdravotnické legislativy, právní souvislosti s poskytováním zdravotní péče, etika

Právní souvislosti s poskytováním zdravotní péče, základní orientace v právním řádu ve vazbě na zdravotně-sociálně-hygienickou oblast. Druhy, tvorba, publikace a registrace právních předpisů vč. harmonizace s právem Evropských společenství. Základní aktuálně platné právní předpisy ve zdravotnictví. Právní odpovědnost ve zdravotnictví. Etické otázky vykonávání nelékařské profese ve zdravotnictví, etický kodex zdravotnického pracovníka nelékařských oborů.

Neodkladná první pomoc

Zásady při poskytování první pomoci při stavech bezprostředně ohrožující život, diagnostika základních životních funkcí - poruchy vědomí, poruchy dýchání, diagnostika krevního oběhu. Tísňové volání a komunikace s operačním střediskem. Podpora základních životních funkcí a postupy během základní neodkladné resuscitace včetně automatické externí defibrilace. Zprůchodnění dýchacích cest při obstrukci cizím tělesem. Zvláštnosti náhlých příhod u dětí. Praktické nácviky na modelech.

Zajišťování zdravotní péče v mimořádných a krizových situacích

Krizový management ve zdravotnictví, zásady postupů poskytovatele zdravotní péče podle traumatologického plánu, krizové řízení a plánování. Základy analýzy hrozeb, druhy a typy ohrožení, včetně epidemií a základní opatření pro jejich řešení. Integrovaný záchranný systém, role orgánů ochrany veřejného zdraví, zdravotnický záchranný řetězec a zásady třídění při hromadném postižení osob.

Management jakosti ve zdravotnictví, systémy zabezpečení kvality v laboratorních provozech

Zajišťování kvality zdravotní péče a zdravotních služeb. Standardy kvality, indikátory kvality ve zdravotnictví. Akreditace zdravotnických zařízení, certifikace. Zabezpečení a řízení kvality v laboratorních provozech, akreditace a autorizace laboratorních pracovišť se zřetelem na laboratoře ochrany veřejného zdraví. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci v laboratorních provozech.

Teoretické základy oboru Ochrana a podpora veřejného zdraví

Veřejné zdraví (public health), vymezení problematiky veřejného zdraví. Zdraví jako biopsychosociální faktor. Ochrana a podpora veřejného zdraví. Determinanty zdraví. Zdravotní rizika životního prostředí. Zdravotní rizika pracovního prostředí. Vztah mezi zdravím obyvatelstva a stavem životního a pracovního prostředí, monitoring složek prostředí. Prevence vzniku nemocí a její úrovně. Vnímání a hodnocení zdravotních rizik. Zákon o ochraně veřejného zdraví a další zákonné úpravy a prováděcí předpisy pro obor ochrana a podpora veřejného zdraví, vč. úpravy podmínek předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění a s hygienickými požadavky na provoz zdravotnických zařízení. Systém ochrany a podpory veřejného zdraví v ČR, soustava orgánů ochrany veřejného zdraví, jejich

kompetence v rámci výkonu státní správy, spolupráce s dalšími dozorovými orgány. Vztahy mezi krajskými hygienickými stanicemi a zdravotními ústavy. Úkoly zdravotních ústavů a Státního zdravotního ústavu a jejich laboratoří jako poskytovatelů zdravotních služeb za účelem vyšetřování a měření složek životních a pracovních podmínek, výrobků a biologického materiálu jako podkladů pro rozhodování orgánů ochrany veřejného zdraví a sledování ukazatelů zdravotního stavu obyvatelstva ve vztahu k faktorům prostředí a dalších úkolů daných zákonem.

3.2 Odborný modul OM

Laboratorní metody vyšetřování pro ochranu a podporu veřejného zdraví

Předměty odborného modulu	Minimální počet vyučovacích hodin přímé výuky
Vyšetřovací metody složek životního a pracovního prostředí a pracovních podmínek – přehled vyšetřování pro jednotlivé hygienické obory	3
Vzorkování složek životního a pracovního prostředí	3
Metody měření a hodnocení chemických faktorů prostředí	12
Metody měření a hodnocení biologických faktorů prostředí	10
Metody měření a hodnocení fyzikálních faktorů prostředí	10
Zabezpečení preanalytických a postanalytických postupů pro hodnocení expozice rizikovým faktorům	2
Celkem	40

Cíl předmětů:

poskytnout znalosti v uvedených okruzích:

Vyšetřovací metody složek životního a pracovního prostředí a pracovních podmínek - přehled vyšetřování pro jednotlivé hygienické obory

Přehled požadovaných vyšetření a měření z hlediska matric a faktorů pro hygienu obecnou a komunální, pro hygienu výživy, pro hygienu předmětů běžného užívání, pro hygienu práce, pro hygienu dětí a mladistvých a pro epidemiologii. Právní předpisy vztahující se k požadavkům na laboratorní vyšetřování a měření.

Vzorkování složek životního a pracovního prostředí

Obecné zásady vzorkování a zabezpečení reprezentativnosti odběru vzorků složek životního a pracovního prostředí. Techniky provedení odběru vzorků plyných, kapalných a pevných matric k chemické analýze a biologickému vyšetřování.

Metody měření a hodnocení chemických faktorů prostředí

Instrumentace v chemické analýze. Metody odběru, přípravy a zpracování vzorků k analýze. Metody chemického vyšetřování potravin a pokrmů, chemická analýza pitné vody, teplé vody a rekreačních vod, vyšetřování komunálního ovzduší venkovního i vnitřního, vyšetřování předmětů běžného užívání a písku z dětských hracích ploch, metody chemického vyšetřování vnitřního ovzduší v pracovním prostředí, specifity vyšetřování v pracovním prostředí. Metody stanovení prašnosti a následná chemická analýza.

Metody měření a hodnocení biologických faktorů prostředí

Mikroskopické a kulturační vyšetřování bakterií, plísní a kvasinek. Kvalitativní a kvantitativní mikrobiologické vyšetřovací metody, jejich aplikace pro vyšetřování složek prostředí, odběrové techniky pro biologická vyšetření. Biologické a mikrobiologické vyšetřování v hygieně vody, mikrobiologické vyšetřování potravin a pokrmů, stanovení mikrobiální kontaminace prostředí, mikrobiologické vyšetřování předmětů běžného užívání, stanovení mikrobiologických indikátorů znečištění pískovišť a venkovních hracích ploch.

Metody měření a hodnocení fyzikálních faktorů prostředí

Fyzikální měření základních fyzikálních faktorů komunálního a pracovního prostředí – měření neionizujícího záření a elektromagnetického pole, měření osvětlení, měření hluku a vibrací, měření mikroklimatických parametrů prostředí. Specifity měření a odběru vzorků v terénu.

Zabezpečení preanalytických a postanalytických postupů pro hodnocení expozice rizikovým faktorům

Zabezpečení kvality preanalytických vzorkovacích a přípravných postupů. Tvorba laboratorních protokolů, řízená dokumentace.

3.3 Odborná praxe

Nezbytnou součástí akreditovaného kvalifikačního kurzu Laboratorní metody v ochraně a podpoře veřejného zdraví je praktické seznámení se s principy práce v laboratoři vyšetřující složky životního a pracovního prostředí a získání základních dovedností při měřeních a odběrech vzorků v terénu, laboratorní přípravě vzorků k analýze a při provádění vlastních analytických metod. Účastník/ce si ověří získané teoretické znalosti v praxi i svou manuální zručnost, která je nezbytným předpokladem pro práci v chemické i mikrobiologické laboratoři i při fyzikálních měřeních a odběrech vzorků v hygienickém terénu.

Záznam o absolvování odborné praxe potvrzuje školitel příslušného akreditovaného pracoviště do záznamu o provedené praxi připraveného pro tento účel akreditovaným zařízením.

OM3	Odborná praxe v hygienické laboratoři	Počet hodin
Rozsah	1 týden	
Metody výuky	práce ve skupinách, individuální praktické nácviky, diskuse se školiteli	
Chemické, biologické, fyzikální metody vyšetřování	Seznámení s praktickým prováděním <ul style="list-style-type: none"> • základních metod chemické analýzy složek životního a pracovního prostředí, • základních metod biologického a mikrobiologického vyšetřování složek prostředí, • základních metod fyzikálních měření faktorů životního a pracovního prostředí včetně odběrů vzorků pro jednotlivá vyšetření	40

4 Požadavky na zajištění realizace kvalifikačního kurzu

Vzdělávací instituce či poskytovatel zdravotních služeb zajišťující výuku účastníků akreditovaného kvalifikačního kurzu musí být akreditovány dle ustanovení § 45 zákona č. 96/2004 Sb. Tato akreditovaná zařízení musí účastníkovi zajistit absolvování vzdělávání dle příslušného vzdělávacího programu. Minimální kritéria akreditovaných zařízení jsou dána splněním odborných, provozních, technických a personálních předpokladů.

<p>Personální požadavky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Garantem akreditovaného kvalifikačního kurzu může být odborný pracovník v laboratorních metodách a přípravě léčivých přípravků nebo zdravotní laborant se specializovanou způsobilostí v oboru Vyšetřovací metody v ochraně a podpoře veřejného zdraví (nebo Vyšetřovací metody v hygieně nebo Vyšetřovací metody v hygieně práce podle dřívějších právních předpisů). • Lektory teoretické části mohou být odborní pracovníci v laboratorních metodách a přípravě léčivých přípravků, odborní pracovníci v ochraně a podpoře veřejného zdraví, zdravotní laboranti se specializovanou způsobilostí v uvedeném oboru, event. další pracovníci s vysokoškolským vzděláním a odborností odpovídající příslušnému tématu. • Školiteli praktické části programu mohou být zdravotničtí pracovníci s odbornou způsobilostí zdravotního laboranta nebo odborného pracovníka v laboratorních metodách nebo event. další pracovníci s vysokoškolským vzděláním a odborností odpovídající příslušnému tématu; praxi řídí odborný pracovník v laboratorních metodách nebo zdravotní laborant se specializovanou způsobilostí ve vyšetřování v ochraně a podpoře veřejného zdraví.
<p>Věcné a technické vybavení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Učebna pro teoretickou výuku s příslušným standardním vybavením (PC, dataprojektor, přístup na internet) a s přístupem k odborné literatuře. • Učebna pro praktickou výuku s vybavením modely umožňujícími praktické nácviky základní neodkladné resuscitace. • Zdravotnické zařízení určené pro realizaci praktické části vzdělávacího programu musí být náležitě materiálně a technicky vybaveno pro provádění metod chemického, biologického a fyzikálního vyšetřování složek životního a pracovního prostředí a pracovních podmínek.

Organizační a provozní požadavky	<ul style="list-style-type: none"> • Akreditované pracoviště pro realizaci vzdělávacího programu musí splňovat požadavky dané platnými právními předpisy a vést příslušnou dokumentaci. • Pokud neprobíhá teoretická a praktická výuka na jednom pracovišti, musí mít žadatel (nositel akreditace) smluvní pracoviště pro druhou část programu.
Bezpečnost a ochrana zdraví	<ul style="list-style-type: none"> • Součástí teoretické i praktické výuky je problematika bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce a požární ochrany včetně ochrany před ionizujícím zářením. • Výuka k bezpečné a zdraví neohrožující práci vychází z požadavků platných právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. • Požadavky jsou doplněny informacemi o rizicích možných ohrožení v souvislosti s vykonáváním praktické výuky, včetně informací vztahujících se k opatřením na ochranu před působením zdrojů rizik.

5 Seznam doporučené studijní literatury

Doporučená studijní literatura k Základnímu zdravotnickému modulu (ZZM)
ČELEDVÁ, L. a kol. <i>Nové kapitoly ze sociálního lékařství a veřejného zdravotnictví</i> . 1. vyd. Praha: Karolinum, 2017. 203 s. ISBN 978-80-246-3809-6.
DUDOVÁ, J. <i>Právo na ochranu veřejného zdraví: ochrana veřejného zdraví před rizikovými faktory venkovního prostředí</i> . 1. vyd. Praha: Linde, 2011. 420 s. ISBN 978-80-7201-854-3.
HAŠKOVCOVÁ, H. <i>Lékařská etika</i> . 4. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Galén, 2015. 225 s. ISBN 978-80-7492-204-6.
KOMÁREK, L. a kol. <i>Ochrana a podpora zdraví</i> . 1. vyd. Praha: Nadace CINDI ve spolupráci s 3. lékařskou fakultou UK Praha, 2011. 99 s. ISBN 978-80-260-1159-0.
KRÝSA, I. a Z. KRÝSOVÁ. <i>Zákon o ochraně veřejného zdraví: komentář</i> . 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2016. 279 s. ISBN 978-80-7552-070-8.
Metodická opatření. 8. Etický kodex zdravotnického pracovníka nelékařských oborů. <i>Věstník Ministerstva zdravotnictví České republiky</i> . 2004, č. 7, s. 10-11. ISSN 1211-0868.
MÜLLEROVÁ, D. a kol. <i>Hygiena, preventivní lékařství a veřejné zdravotnictví</i> . 1. vyd. Praha: Karolinum, 2014. 254 s. ISBN 978-80-246-2510-2.
POKORNÝ, J. a kol. <i>Lékařská první pomoc</i> . 2. dopl. a přeprac. vyd. Praha: Galén, 2010. 474 s. ISBN 978-80-7262-322-8.
STOLÍNOVÁ, J. a J. MACH. <i>Právní odpovědnost v medicíně</i> . 2. dopl. a přeprac. vyd. Praha: Galén, 2010. 313 s. ISBN 978-80-7262-686-1.
Doporučená studijní literatura k odbornému modulu Laboratorní metody vyšetřování pro ochranu a podporu veřejného zdraví (OM)
BAUDIŠOVÁ, D. <i>Metody mikrobiologického rozboru vody: (příručka pro hydroanalytické laboratoře)</i> . 1. vyd. Praha: Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, 2017. 123 s. ISBN 978-80-87402-61-0.

HÄUSLER, J. <i>Mikrobiologické kultivační metody kontroly jakosti vod. Díl 1, Mikrobiologické pracoviště</i> . Praha: Česká zemědělská tiskárna, 1994. 125 s. ISBN 80-7084-574-0.
HÄUSLER, J. <i>Mikrobiologické kultivační metody kontroly jakosti vod. Díl 2, Mikrobiologický rozbor vod</i> . Praha: Zemědělská tiskárna, 1994. 164 s. ISBN 80-7084-575-9.
HÄUSLER, J. <i>Mikrobiologické kultivační metody kontroly jakosti vod. Díl 3, Stanovení mikrobiologických ukazatelů</i> . 1. vyd. Praha: Ministerstvo zemědělství ČR, 1994. 406 s. ISBN 80-7084-107-9.
HÄUSLER, J. <i>Mikrobiologické kultivační metody kontroly jakosti vod: receptář</i> . Praha: Agrospoj, 1995. 129 s. ISBN 80-7084-126-5.
JIRÍK, V. <i>Fyzikální a chemické laboratorní metody v ochraně veřejného zdraví</i> . 1. vyd. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, 2006. 140 s. ISBN 80-7368-223-0.
KOTLÍK, B. a kol. <i>Vzorkování. II, Životní prostředí</i> . 1. vydání. Český Těšín: 2 Theta, 2016. 397 s. ISBN 978-80-86380-81-0.
KŘÍŽENECKÁ, S. a V. SYNEK. <i>Základy analytické chemie</i> . 1. vyd. Ústí nad Labem: Univerzita J. E. Purkyně, 2014. 143 s. ISBN 978-80-7414-804-0.
MÁLEK, B. a kol. <i>Hygiena práce</i> . 2. aktualiz. vyd., v Sobotáles 1. vyd. Praha: Sobotáles, 2014. 279 s. ISBN 978-80-86817-46-0.
ŘÍHOVÁ AMBROŽOVÁ, J., D. VEJMELOVÁ a P. ČIHÁKOVÁ. <i>Technická mikrobiologie a hydrobiologie</i> . 1. vyd. Praha: Vysoká škola chemicko-technologická v Praze, 2017. 165 s. ISBN 978-80-7080-986-0.
ŠELEŠOVSKÁ, R., L. BANDŽUCHOVÁ a J. CHÝLKOVÁ. <i>Ekoanalýza II. Analýza vody</i> . 1. vyd. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2013. 268 s. ISBN 978-80-7395-633-2.

Príslušné vyhlášky, normy, metodická doporučení a další předpisy, nezbytné pro provádění vyšetřování pro ochranu a podporu veřejného zdraví, musí být průběžně aktualizovány a informace o jejich platném znění předávány účastníkům kurzu při jednotlivých přednáškách.

Vydává: Ministerstvo zdravotnictví ČR – Redakce: Palackého nám. 4, 120 00 Praha 2-Nové Město, telefon: 224 972 173. – Administrace: písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíraných výtisků – SEVT, a. s., Pekařova 4, 181 06 Praha 8-Bohnice, telefon: 283 090 354, fax: 233 553 422, www.sevt.cz, e-mail: predplatne@sevt.cz. Objednávky v Slovenskej republike prijíma a distribuuje Magnet Press Slovakia, s. r. o., P. O. BOX 169, 830 00 Bratislava, tel./fax: 004212 44 45 45 59, 004212 44 45 46 28 – Předpokládané roční předplatné se stanovuje za dodávku kompletního ročníku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh. – Vychází podle potřeby – Tiskne: SEVT, a.s., Pekařova 4, Praha 8.

Distribuce: předplatné, jednotlivé částky na objednávku i za hotové – SEVT, a. s., Pekařova 4, 181 06 Praha 8-Bohnice, telefon: 283 090 354, fax: 233 553 422; drobný prodej v prodejnách SEVT, a. s. – Brno, Česká 14, tel./fax: 542 233 962 – České Budějovice, Česká 3, tel./fax: 387 319 045 a ve vybraných knihkupectvích. **Distribuční podmínky předplatného:** jednotlivé částky jsou expedovány předplatitelům neprodleně po dodání z tiskárny. Objednávky nového předplatného jsou vyřizovány do 15 dnů a pravidelné dodávky jsou zahajovány od nejbližší částky po ověření úhrady předplatného nebo jeho zálohy. Částky vyšlé v době od zaevidování předplatného do jeho úhrady jsou doposílány jednorázově. Změny adres a počtu odebíraných výtisků jsou prováděny do 15 dnů. Lhůta pro uplatnění reklamací je stanovena na 15 dnů od data rozeslání, po této lhůtě jsou reklamace vyřizovány jako běžné objednávky za úhradu. V písemném styku vždy uvádějte IČ (právnícká osoba), rodné číslo bez lomítka (fyzická osoba) a kmenové číslo předplatitele. **Podávání novinových zásilek** povoleno ŘPP Praha č.j. 1172/93 ze dne 9. dubna 1993. Podávání novinových zásilek v Slovenskej republike povolené RPP Bratislava, pošta 12, č. j. 445/94 zo dňa 27. 12. 1994.

